

**CENTRUM SZKOLENIA
STRAŻY GRANICZNEJ**

im. Żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza

43

PROBLEMY OCHRONY GRANIC



Wydanie jubileuszowe

60 lat szkolenia formacji granicznych

w Kętrzynie

Kętrzyn

2009

PROBLEMY OCHRONY GRANIC

Wydanie jubileuszowe

*60-lat szkolenia formacji granicznych
w Kętrzynie*

BIULETYN

NR 43

KĘTRZYN

2009

KOMITET REDAKCYJNY: Andrzej Rytwiński (przewodniczący),
Katarzyna Dzieszkiewicz (sekretarz),
Andrzej Sikorski, Janusz Cieśliewicz,
Julita Kasperska-Kisły, Mikołaj Kisły,
Sławomir Różycki, Andrzej Rak,
Andrzej Skóra, Beata Szczepanowska,
Cezary Szczepański, Krzysztof Ślaski,
(członkowie)

Redaktor wydawniczy
Katarzyna Dzieszkiewicz

© Wszelkie prawa zastrzeżone.

ISSN 1505-1757

CENTRUM SZKOLENIA
STRAŻY GRANICZNEJ
im. Żołnierzy Korpusu Pogranicza
Kętrzyn 2009
ark. wyd. 6,5
ark. druk. 8,75

Druk: „Poligrafia” CSSG Kętrzyn
Zam. nr 25 / 2009, nakład 150 egz.

Spis treści

Słowo wstępne	5
Sławomir R ó ż y c k i: Zakład Organizacji Dydaktyki	7
Andrzej R a k: Zakład Graniczny.....	19
Janusz C i e ś l e w i c z: Zakład Zabezpieczenia Technicznego Granicy.....	35
Julita K a s p e r s k a-K i s i ły: Zakład Humanistyczny.....	43
Beata S z c z p a n o w s k a: Zakład Do Spraw Cudzoziemców	55
Krzysztof Ś l a s k i: Zakład Kryminalistyki	61
Cezary S z c z e p a ń s k i: Zakład Działań Interwencyjnych.....	71
Mikołaj K i s i ły: Zakład Prawa.....	87
Agnieszka B a ł d y g a: Wydział Kadr	97
Andrzej S k ó r a: Wydział Prezydialny	103
Andrzej S i k o r s k i: Pododdziały Szkolne	115
Radosław P e j d a: Samodzielna Sekcja Ochrony Informacji Niejawnych.....	123
Marek L u d w i c z a k: Wydział Zabezpieczenia Szkolenia.....	127
Jacek D z w o n e k, Ryszard P r e u s s: Posługa duszpasterska w Centrum Szkolenia Straży Granicznej..	135

Niniejsze wydanie biuletynu powstało dzięki zaangażowaniu:

ppłk. SG Mirosławowi Janickiemu

por. SG Ewie Jurkiewicz

ppłk. SG Marianowi Kunowskiemu

por. SG Krzysztofowi Libikowi

kpt. SG Piotrowi Mika

por. SG Iwonie Marczuk

ppłk. SG Dariuszowi Nawrockiemu

ppłk. SG Marianowi Stanisławskiemu

ppłk. SG Bogusławowi Starzyńskiemu

ppłk. SG Janowi Szczerbie

ppłk. SG Andrzejowi Wawrzusiszyn

mjr. SG Markowi Zygowskiemu



Centrum Szkolenia Straży Granicznej
im. Żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza
w Kętrzynie



Komendant
pplk SG Henryk Raczkowski

Szanowni Państwo!

W 2009 roku mija 60 lat od chwili, kiedy rozkazem nr 078 z dnia 8 września 1949 roku Centrum Wyszukolenia Wojsk Ochrony Pogranicza w Ostródzie przeniesione zostało do Kętrzyna. W niespełna dwa miesiące później pierwszy rocznik podchorążych rozpoczął naukę w murach kętrzyńskiej szkoły. Do dnia dzisiejszego mimo wielu zmian w nazwie ośrodka oraz jego podległości służbowej nadal trwa szkolenie kolejnych roczników w zakresie ochrony granicy państwowej Rzeczypospolitej Polskiej.

Każda rocznica, a szczególnie ta – sześćdziesiąta, pozwala na spojrzenie w przeszłość, czasami bardzo odległą, aby móc zrozumieć zmiany, jakie następowały w zakresie doskonalenia technik ochrony granicy państwowej, w kontekście zmian w sytuacji geopolitycznej naszego kraju.

Niezwykle trudne pierwsze powojenne lata to czas wykorzystywania doświadczeń kadry posiadającej w dużej mierze przygotowanie zawodowe ze służby w Korpusie Ochrony Pogranicza i Straży Granicznej II Rzeczypospolitej Polskiej, to czas precyzowania zadań, jakim musiały podołać Wojska Ochrony Pogranicza. Już wtedy służba w bezpośredniej ochronie granicy kraju wiązała się tu w Kętrzynie ze szkoleniem. Równocześnie funkcjonowały obok siebie Centrum Wyszukolenia WOP i Kętrzyński Oddział WOP.

Dziś historia ponownie zatoczyła koło – już od osiemnastu lat Centrum Szkolenia Straży Granicznej i Warmińsko-Mazurski Oddział SG

czerpiąc z najlepszych tradycji polskich formacji granicznych wspólnie realizują, wspierając się, właściwe sobie zadania.

Wielu z nas, żołnierzy oraz funkcjonariuszy związało swoje życie z Kętrzynem, czynnie uczestnicząc w jego rozwoju i dla ogromnej rzeszy absolwentów wszystkich roczników podchorążych, kadetów, elewów, kursów i dziesiątków szkoleń różnych specjalności. Kętrzyn stał się nie tylko domem, ale również miastem na trwałe wpisanym w historię ochrony granicy Naszej Ojczyzny.

Dziesiątki różnych inicjatyw społecznych, kulturalnych uświadamiają nam, iż dziś nie sposób mówić o kętrzyńskich jednostkach Straży Granicznej inaczej jak w kontekście wzajemnej, przez lata ugruntowanej współpracy.

Szanowni Państwo!

Pragnę podziękować wszystkim moim poprzednikom za pracę, trud oraz służbę w ochronie granicy państwa polskiego, ale również zaangażowanie i miłość do tego pięknego miasta.

Nowe zadania rozbudowują struktury Szkoły w ramach Unii Europejskiej, są również promocją Kętrzyna jako Ośrodka, w którym szkolą się nowe kadry w ochronie granicy państwa, Unii Europejskiej oraz naszych partnerów wschodnich.

W związku z obchodzonym Jubileuszem przekazując w Wasze ręce 43 numer Biuletynu „Problemy Ochrony Granic” życzę wszelkiej pożyteczności, mając pewność, iż z tą Szkołą tak naprawdę nie można pożegnać się na zawsze, ponieważ w każdym z nas pozostaje jej część, niezależnie od tego gdzie los pokierował nasze kroki.

Henryk Raczkowski

ppłk SG Sławomir Różycki

CS SG w Kętrzynie

ZAKŁAD ORGANIZACJI DYDAKTYKI

Doświadczenia przeobrażeń społecznych ostatnich lat wskazują, że współczesne instytucje publiczne funkcjonują w okolicznościach szybko zmieniających się uwarunkowań, zarówno wewnętrznych, jak też ich otoczenia, co oddziałują wielokierunkowo na każdą strukturę organizacyjną.

Z tego tytułu na miesiąc przed wejściem Polski do UE dokonana została zmiana struktur CS SG dostosowująca do aktualnych potrzeb liczbę i charakter zakładów dydaktycznych łącznie z komórkami administracyjnymi zabezpieczającymi oczekiwania słuchaczy oraz wymogi procesu dydaktycznego realizowanego w CS SG. Szczególne miejsce i rola przypisane zostały komórce organizacji i organizacji działań Centrum Szkolenia SG.

W następstwie czego z dniem 1 marca 2004 roku w miejsce Wydziału Planowania i Obsługi Kształcenia powołany został Zakład Organizacji Dydaktyki, w ramach którego utworzono następujące zespoły:

- Zespół Koordynacji Szkoleń i Współpracy Międzynarodowej,
- Zespół Organizacji Szkolenia,
- Zespół Metodyki Kształcenia i Analiz.

Zakład Organizacji Dydaktyki stanowi w strukturze organizacyjnej Centrum Szkolenia SG komórkę, która organizuje działalność dydaktyczną szkoły. Pełni funkcję koordynatora wszelkich działań szkoleniowych i organizacyjnych oraz sprawuje nadzór nad realizacją zaplanowanych przedsięwzięć dydaktycznych.

Modyfikacja struktury zakładu wprowadzona została z dniem 2 lutego 2009 roku, której celem było dostosowanie liczby i charakteru zespołów do aktualnych potrzeb usprawniania procesu dydaktycznego w CS SG. W związku z powyższym w miejsce Zespołu Metodyki Kształcenia i Analiz powołane zostały dwa zespoły – Zespół Metodyki Kształcenia oraz Zespół Analiz.



*Kadra Zakładu Organizacji Dydaktyki (2009);
od lewej: por. SG Wioletta Zglińska, ppor. SG Ewa Jurkiewicz,
mjr SG Marek Kostuś, kpt. SG Marek Baniewicz, Andrzej Masłoń,
dr Danuta Oleksiak, ppor. SG Anna Umińska, chor. SG Adam Krzemiński,
chor. SG Małgorzata Wicha, ppłk SG Wojciech Zawadzki, mł. chor. SG Monika
Hura, ppłk SG Sławomir Różycki, mł. chor. SG Sylwia Ziła, Urszula Karaś,
chor. SG Marek Mikołajczyk, ppłk SG Jan Szerba, ppłk SG Andrzej Sikorski,
mł. chor. SG Elwira Marcinkiewicz*

Zakładowi Organizacji Dydaktyki przydzielony został następujący zakres obowiązków:

- strategiczne projektowanie przedsięwzięć szkoleniowych,
- bieżące planowanie i organizacja procesu dydaktycznego,
- prowadzenie ewidencji osobowej słuchaczy i wyników szkolenia,
- organizowanie i kierowanie przebiegiem doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy Centrum,
- organizowanie współpracy z jednostkami organizacyjnymi SG, instytucjami szkoleniowymi MSWiA, MON i MEN oraz z zagranicznymi ośrodkami szkoleniowymi i organizacjami międzynarodowymi w zakresie szkolenia,
- organizowanie badań społecznych na potrzeby Centrum i Straży Granicznej.

Obecnie w skład Zakładu Organizacji Dydaktyki wchodzi następujące zespoły:

- Zespół Koordynacji Szkoleń i Współpracy Międzynarodowej,
- Zespół Organizacji Szkolenia,
- Zespół Analiz,
- Zespół Metodyki Kształcenia.

Wiodącym ogniwem Zakładu Organizacji Dydaktyki jest **Zespół Koordynacji Szkoleń i Współpracy Międzynarodowej**, który odpowiada za strategię działalności szkoleniowej Centrum Szkolenia SG. Zespół realizuje takie przedsięwzięcia jak:

- opracowywanie kalendarzowych harmonogramów szkoleń na dany rok kalendarzowy,
- opracowywanie planów współpracy z ośrodkami zagranicznymi i organizacjami międzynarodowymi,
- organizowanie i współuczestniczenie z innymi komórkami dydaktycznymi szkoły w realizacji przedsięwzięć szkoleniowych o charakterze międzynarodowym,
- przygotowywanie wytycznych do planowania procesu szkolenia w skali miesiąca we współpracy z zespołem organizacji szkolenia,
- przygotowywanie narad i odpraw koordynacyjnych dla pionu dydaktycznego szkoły,
- planowanie przedsięwzięć w zakresie nadzoru i kontroli realizacji procesu dydaktycznego w skali miesiąca,
- przygotowywanie ofert szkoleniowych w zakresie systemu doskonalenia zawodowego oraz gromadzenie informacji dotyczących potrzeb szkoleniowych ze strony jednostek organizacyjnych SG,
- sporządzanie miesięcznych sprawozdań z działalności szkoleniowej oraz wykonywanie analiz prognostycznych w zakresie realizacji procesu szkolenia,
- przygotowanie korespondencji w zakresie organizacji działalności szkoleniowej,
- przygotowywanie pod względem organizacyjnym konferencji i seminariów naukowych realizowanych w ośrodku.

Ponadto Zespół Koordynacji Szkoleń i Współpracy Międzynarodowej jest odpowiedzialny za zapewnienie właściwych warunków organizacyjnych do realizacji przedsięwzięć o charakterze międzynarodowym.

Zespół koordynuje współpracę międzynarodową z ośrodkami szkolenia służb granicznych z Litwy, Łotwy, Ukrainy i Estonii. Od kilku lat współuczestniczymy w organizacji przedsięwzięć w ramach projektów unijnych oraz projektów pomocowych MSZ na rzecz służb granicznych Ukrainy, Gruzji i Azerbejdżanu, a w tym roku będziemy również koordynować projekt na rzecz służb granicznych Autonomii Palestyńskiej.

Szeroko rozwinięta jest też współpraca z Agencją FRONTEX, Międzynarodową Organizacją ds. Migracji (IOM) oraz Międzynarodowym Centrum Rozwoju Polityki Migracyjnej (ICMPD), pod auspicjami których realizowanych jest szereg projektów z udziałem kadry Centrum Szkolenia SG.

W ostatnich latach w Centrum Szkolenia gościliśmy wielu przedstawicieli państw nie tylko z Europy, ale także z Azji i Afryki.

W dniach 19-21.02.2008 r. zostały zorganizowane m.in. warsztaty dla członków Zespołów Szybkiej Interwencji Granicznej RABIT z udziałem 50 przedstawicieli państw UE i przedstawicieli OBWE, odbyła się wizyta przedstawicieli służb migracyjnych Sierra Leone w ramach projektu „Wzmocnienie zdolności służb migracyjnych Sierra Leone w dziedzinie zarządzania granicą” (22.09.2008 r.) oraz spotkanie w ramach projektu ICMPD/BOMCA pn. „Integrated Border Management Training” z udziałem przedstawicieli służb granicznych i celnych z Kazachstanu, Kirgistanu, Turkmenistanu, Tadżykistanu i Uzbekistanu (04.12.2008 r.).

Zespół koordynował również wyjazd dwóch słuchaczy kursu oficerskiego na międzynarodowy moduł szkoleniowy z zakresu problematyki zarządzania granicą do m. Imatra w Finlandii (17-21.11.2008 r.), w związku z nawiązaną współpracą z Akademią Straży Granicznej i Ochrony Wybrzeża Finlandii.

W niedalekiej przyszłości mamy nadzieję, że Centrum Szkolenia włączy się również we współpracę z białoruskimi służbami granicznymi w ramach pilotażowego programu dla kadry administracji rządowej Republiki Białorusi w obszarze współpracy z Unią Europejską.



Od lewej: mł. chor. SG Monika Hura, chor. SG Adam Krzemiński, mł. chor. SG Sylwia Ziła (oddelegowana z ŁOSG do CS SG od 06.10.2008 r. do 30.06.2009 r.), por. SG Wioletta Zglińska

Zespół Organizacji Szkolenia odpowiada za planowanie przedsięwzięć szkoleniowych oraz obsługę baz danych o słuchaczach oraz kadrze dydaktycznej realizując następujące przedsięwzięcia w nw. obszarach:

- ◆ w zakresie planowania procesu szkolenia:
 - przygotowywanie i opracowywanie planów korelacji godzinowej i tematycznej na poszczególne poziomy szkolenia, we współpracy z zakładami dydaktycznymi,
 - gromadzenie wytycznych do planowania przedsięwzięć szkoleniowych oraz dokonywanie analizy i oceny możliwości ich realizacji,
 - sporządzanie miesięcznych planów zajęć oraz ich dystrybucja do poszczególnych podmiotów procesu szkolenia,
 - gromadzenie informacji o obciążeniu godzinowym kadry dydaktycznej,

- prowadzenie ewidencji i nadzorowanie sprzętu kwaterunkowego w Zakładzie,
 - ◆ w zakresie ewidencji procesu szkolenia („dziekanat”):
- ewidencjonowanie w rozkazach komendanta CS SG danych dotyczących organizacji, przebiegu szkoleń oraz egzaminów,
- prowadzenie ewidencji wyników szkolenia słuchaczy odbywających szkolenia specjalistyczne i kursy doskonalące,
- przygotowywanie list egzaminacyjnych, protokołów zbiorczych oraz sprawozdań z przeprowadzonych szkoleń,
- prowadzenie ewidencji wyników szkolenia i słuchaczy,
- prowadzenie ewidencji dokumentów wytwarzanych w trakcie pobytu słuchaczy w Centrum,
- wydawanie zaświadczeń, świadectw po ukończeniu określonych szkoleń specjalistycznych i kursów doskonalących,
- prowadzenie korespondencji z jednostkami organizacyjnymi SG w zakresie obiegu dokumentacji szkoleniowej,
- prowadzenie ewidencji i obsługa posiedzeń Rad Pedagogicznych,
 - ◆ w zakresie obsługi egzaminów końcowych i postępowań kwalifikacyjnych:
- współdziałanie w realizacji postępowań kwalifikacyjnych dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na przeszkolenie specjalistyczne wymagane do mianowania na pierwszy stopień oficerski Straży Granicznej,
- przygotowywanie i opracowywanie pakietów egzaminacyjnych i testów do przeprowadzania egzaminów końcowych i postępowań kwalifikacyjnych,
- opracowywanie wyników testów przy pomocy programu komputerowego „TESTY” i „ANKIETY”,
- prowadzenie ewidencji produktu niezgodnego,
- administrowanie stacji dostępowych LENOVO w CS SG,
- prowadzenie ewidencji i nadzorowanie sprzętu informatycznego w Zakładzie.

Zespół Analiz swoją działalność koncentruje na wyzwaniach przyszłości dla poszczególnych komórek organizacyjnych Centrum Szkolenia Straży Granicznej wynikających z wzrastających potrzeb i oczekiwań funkcjonariuszy SG jako odbiorców usługi edukacyjnej Ośrodka.



Od lewej: kpt. SG Marek Baniewicz, ppłk SG Andrzej Sikorski, mł. chor. SG Elwira Marcinkiewicz, chor. SG Marek Mikołajczyk

Zmiany w zarządzaniu szkoleniową jednostką organizacyjną zrodziły potrzebę systematycznego monitorowania oraz analizowania poziomu skuteczności i efektywności realizowanej usługi edukacyjnej na rzecz funkcjonariuszy SG. Wieloaspektowa analiza danych ze sprawowania nadzoru pedagogicznego stanowi nie tylko materiał do przeglądu zarządzania, ale również podstawę do opracowywania strategii rozwoju instytucji.

Z tytułu przywiązywania dużego znaczenia do analiz danych z badania jakości pracy szkoły, ewaluacji szkoleń specjalistycznych i kursów doskonalących oraz monitoringu różnych form nadzoru pedagogicznego w Centrum Szkolenia SG jako jeden z zespołów Zakładu Organizacji Dydaktyki powołany został Zespół Analiz.

Początkiem jego działalności jest podział utworzonego w 2004 roku Zespołu Metodyki Kształcenia i Analiz, który nastąpił z dniem 2 lutego 2009 r. na dwa zespoły: Zespół Metodyki Kształcenia i Zespół Analiz.

Głównymi zadaniami **Zespołu Analiz** jest realizacja, w ramach systemu zarządzania jakością ISO 9001:2000, procedury Ps-01: Badanie satysfakcji klienta obejmującej między innymi:

- realizację badań ewaluacyjnych szkoleń specjalistycznych i kursów doskonalących,
- opracowywanie sprawozdań oraz analiz dotyczących badań ewaluacyjnych,
- przygotowywanie i realizację przedsięwzięć związanych z Badaniem Jakości Pracy Szkoły;
- opracowywanie Planu rozwoju szkoły,
- koordynowanie realizacji Planu rozwoju szkoły i sporządzanie sprawozdań z realizowanych zadań,
- realizację badań na potrzeby Straży Granicznej na zewnątrz organizacji,
- realizację badań ewaluacyjnych odoczonych w granicznych jednostkach organizacyjnych dotyczących efektywności realizowanych w CS SG szkoleń specjalistycznych i kursów doskonalących lub innych w zależności od wynikających potrzeb.

Ponadto do zadań zespołu należy opracowywanie różnego rodzaju analiz wynikających z szeroko rozumianych potrzeb nadzoru pedagogicznego, narzędzi badawczych na rzecz CS SG i Straży Granicznej oraz organizowanie i realizacja badań.

Zmierzając do realizacji głównego celu działania zespołu oraz starając się uwzględnić sugestie i różne oczekiwania kierownictwa ośrodka szkolenia działania zespołu zostały rozdzielone na następujące obszary:

- ewaluacje szkoleń specjalistycznych i kursów doskonalących,
- badanie jakości pracy szkoły i koordynowanie pracami nad Planem rozwoju szkoły,
- analizy,
- doskonalenie zawodowe,
- współpraca i udział w pracach zespołów zadaniowych.

W ramach zadań dodatkowych zespół, w oparciu o zdiagnozowane potrzeby w zakresie doskonalenia zawodowego, opracowuje i realizuje (we współpracy z Zespołem Metodyki Kształcenia) szkolenia dla funkcjonariuszy CS SG. Wyznaczony pracownik Zespołu realizuje również audyty wewnętrzne w ośrodku szkolenia w ramach systemu zarządzania jakością ISO 9001:2000.

Członkowie zespołu często są włączani w prace różnych zespołów roboczych powoływanych do opracowywania rozwiązań systemowych usprawniających funkcjonowanie wybranych obszarów naszej formacji granicznej.

Kadra zespołu uczestniczy również w realizacji Planu współpracy międzynarodowej między CS SG i ośrodkami szkolenia na Litwie, Łotwie mającej na celu zacieśnienie współdziałania i wymianę doświadczeń w zakresie organizacji oraz realizacji badań ewaluacyjnych i działań mających na celu podnoszenie jakości pracy ośrodków szkolenia.



*Od lewej: ppor. SG Anna Umińska, mjr SG Marek Kostuś,
ppłk SG Jan Szczerba, Urszula Karaś*

Ważnym składnikiem dorobku Zespołu Analiz z tytułu doświadczenia i jakości pracy są również zadania realizowane w ramach współpracy międzynarodowej z innymi krajami pod auspicjami Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) i Międzynarodowej Organizacji do Spraw Migracji (IOM) w roli ekspertów Straży Granicznej.

Zespół Metodyki Kształcenia powołany został decyzją Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 2 lutego 2009 r.

Zespół Metodyki Kształcenia jest komórką wspierającą kadre pionu dydaktycznego w zakresie doradztwa metodycznego i wzbogacania warsz-

tatu pracy wykładowcy oraz doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy ośrodka szkolenia.

Głównym celem działania zespołu jest udzielanie porad i pomocy wykładowcom określonych przedmiotów i rodzajów zajęć w pracy dydaktycznej, w rozwiązywaniu problemów pedagogicznych oraz organizowanie i inicjowanie udziału kadry dydaktycznej w różnych formach doskonalenia zawodowego.

Aby zrealizować cel główny działania zespołu oraz uwzględnić sugestie kierownictwa ośrodka szkolenia podzieliliśmy nasze działania na następujące obszary:

- doradztwo metodyczne,
- doskonalenie zawodowe,
- doradztwo w zakresie tworzenia programów szkolenia,
- wdrażanie najnowszych osiągnięć dydaktycznych.

W ramach wyróżnionych obszarów realizujemy wiele zadań, które wpływają na podnoszenie jakości realizowanego procesu dydaktycznego przez kadre dydaktyczną, między innymi:

- konsultacje dla kadry dydaktycznej w zakresie doskonalenia „warsztatu dydaktycznego”,
- prowadzenie doskonalących kursów metodycznych dla kadry dydaktycznej oraz instruktorskiej,
- organizowanie krótkich form szkoleniowych dla kadry dydaktycznej poszczególnych zakładów dydaktycznych na wybrane tematy,
- opracowanie programu doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy CS SG na kolejne lata (poprzedzone badaniami potrzeb),
- nadzór nad realizacją planu doskonalenia i prowadzenie ewidencji w tym zakresie,
- udzielanie metodycznej i merytorycznej pomocy zakładom dydaktycznym w zakresie przygotowywania programów szkoleń specjalistycznych i kursów doskonalących,
- działalność publicystyczna – przygotowywanie artykułów do „Biuletynu Problemy Ochrony Granic”, w swoim obszarze kompetencji,
- nawiązywanie i utrzymywanie współpracy z instytucjami MSWiA, ośrodkami doskonalenia nauczycieli w zakresie wymiany doświadczeń oraz organizacji doskonalenia kadry dydaktycznej CS SG w ramach zadań ZMK,

- koordynowanie przekazu doświadczenia, wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników szkoleń zewnętrznych, w ramach doskonalenia zawodowego pozostałej kadry dydaktycznej Centrum,
- opieka i doradztwo dla nowo przyjętej kadry dydaktycznej w zakresie metodycznym, w tym udostępnianie materiałów ze swojego warsztatu pracy i wskazywanie literatury,
- udział w szkoleniach tzw. zewnętrznych, konferencjach w obszarze swojego działania oraz innych dostępnych formach doskonalenia zawodowego.



*Od lewej: ppłk SG Wojciech Zawadzki, Andrzej Masłoń,
dr Danuta Oleksiak, ppor. SG Ewa Jurkiewicz,
chor. SG Małgorzata Wicha*

Zdajemy sobie sprawę, że cele stawiane przed Zespołem jesteśmy w stanie osiągnąć tylko przy aprobacie naszych działań przez szerokie grono społeczności szkolnej, dlatego w proces planowania tych przedsięwzięć włączeni są pracownicy dydaktyczni, którzy każdego roku wyrażają swoje potrzeby w zakresie doskonalenia w badaniach ankietowych.

Dobra współpraca pomiędzy Zespołem Metodyki Kształcenia a kadrami kierowniczą pionu dydaktycznego w zakresie organizacji doskonalenia jest wyrazem wysokiej świadomości dotyczącej potrzeby udziału kadry dydaktycznej w różnorodnych formach doskonalenia zawodowego.

pplk SG Andrzej Rak

CS SG w Kętrzynie

ZAKŁAD GRANICZNY

Ochrona granicy państwowej, organizowanie i dokonywanie kontroli ruchu granicznego, wydawanie zezwoleń na przekraczanie granicy państwowej, rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw, zapewnienie bezpieczeństwa w komunikacji lotniczej, lądowej, morskiej i rzecznej, zapobieganie transportowaniu bez zezwolenia przez granicę odpadów, szkodliwych substancji, materiałów promieniotwórczych i radioaktywnych oraz wiele innych jeszcze zadań stanowi katalog codziennych czynności funkcjonariuszy Straży Granicznej. Od pewnego czasu mając na myśli realizowanie wymienionych zadań mówimy także o odpowiedzialności za terytorium całej UE. Wszystkie z wymienionych elementów są doskonale widoczne w trakcie codziennej realizacji procesu szkolenia funkcjonariuszy Straży Granicznej w CS SG w Kętrzynie.

W bieżącym roku CS SG w Kętrzynie obchodzi swoje 60-te urodziny kształcenia kadry dla potrzeb ochrony granic i kontroli ruchu granicznego. Do końca roku 1990 w szkole kształcono kadry na potrzeby Wojsk Ochrony Pogranicza, obecnie Centrum szkoli kadry na potrzeby Straży Granicznej na różnych poziomach od podoficerów do korpusu oficerskiego.

Ten doniosły jubileusz jest okazją do przedstawienia Państwu Zakładu Granicznego, w którego skład wchodzi:

- Zespół Kontroli Ruchu Granicznego,
- Zespół Ochrony Granicy Państwowej,
- Zespół Bezpieczeństwa w Komunikacji.

Zespół Kontroli Ruchu Granicznego na przestrzeni minionych lat pod różnymi nazwami kształcił kadrę „kontrolerów” z zakresu odprawy podróży i środków transportu na potrzeby wszystkich rodzajów przejść granicznych rozsianych na granicach naszego kraju. Obecnie kadra dokonuje odprawy granicznej w przejściach umiejscowionych na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej, a także wykonuje swoje obowiązki służbowe w głębi kraju, jak i poza jego granicami.



Funkcjonariusze w czasie wykonywania obowiązków służbowych

Zespół odgrywa istotną rolę w systemie kształcenia funkcjonariuszy Straży Granicznej na miarę współczesnych czasów. Dysponuje bazą dydaktyczną umożliwiającą słuchaczom zdobywanie wiedzy i umiejętności niezbędnych w wykonywaniu obowiązków służbowych w miejscu swojej służby.

Oprócz realizacji podstawowego procesu dydaktycznego organizujemy konsultacje, realizujemy szkolenia specjalistyczne i kursy doskonalące dla funkcjonariuszy SG. Prowadzimy działalność wydawniczą, opracowujemy programy szkolenia. Współpracujemy z Ośrodkami Szkolenia Straży Granicznej, szkołami Policji w Szczytnie i Legionowie oraz szkołami państw UE oraz instytucjami i szkołami cywilnymi.



Drogowe przejście graniczne w Bezledach na granicy z Obwodem Kaliningradzkim –miejsce naszych zajęć praktycznych

Zdobywamy doświadczenie współpracując z oddziałami SG, w szczególności z Warmińsko-Mazurskim Oddziałem Straży Granicznej, na terenie jego placówek organizujemy i prowadzimy zajęcia praktyczne związane z kontrolą ruchu granicznego, podczas których słuchacze mają możliwość bezpośredniego uczestniczenia w odprawie granicznej konfrontując wiedzę teoretyczną z praktycznym wykonywaniem obowiązków kontrolerskich.

Wraz z wejściem Polski do UE wyznaczono Centrum Szkolenia Straży Granicznej, a tym samym Zespołowi Kontroli Ruchu Granicznego nowe zadania, które realizujemy wspólnie z wykładowcami pozostałych zakładów dydaktycznych CS SG w ramach zajęć interdyscyplinarnych, a także w ramach wymiany doświadczeń z wykładowcami ze szkół służb granicznych m.in.: Niemiec, Estonii, Łotwy i Litwy.

Głównymi obszarami tematycznymi, jakim zajmuje się zespół w trakcie szkoleń funkcjonariuszy jest tematyka związana z:

- organizacją kontroli granicznej w Placówkach Straży Granicznej z uwzględnieniem poszczególnych rodzajów przejść granicznych, analizą budowy dokumentów uprawniających do przekraczania granicy oraz systemem ich zabezpieczeń,
- kontrolą spełniania warunków przekraczania granic zewnętrznych Unii Europejskiej i państw Układu Schengen,
- obsługą i wykorzystaniem systemów informacyjnych wykorzystywanych w kontroli granicznej osób i środków transportu,
- procedurami kontrolnymi realizowanymi w sytuacjach szczególnych,
- realizacją czynności zleconych w ramach SIS i baz krajowych,
- zasadami prowadzenia i dokumentowania profilingu,
- przepisami „Schengen” w zakresie kontroli granicznej na granicy zewnętrznej.

Profesjonalne przygotowanie funkcjonariuszy SG do pełnienia służby granicznej w granicznych jednostkach organizacyjnych oraz prowadzenia działań granicznych stanowi zasadniczy cel dydaktyczny kadry **Zespołu Ochrony Granicy Państwowej** Zakładu Granicznego. Zadania te realizowane są przez wykładowców i instruktorów, którzy dysponując bardzo bogatym doświadczeniem zawodowym, odgrywają istotną rolę w systemie kształcenia funkcjonariuszy SG w zakresie ochrony granicy państwowej.

Uwzględniając potrzeby szkolnictwa zawodowego w naszej formacji w Zespole Ochrony Granicy Państwowej realizowane są zajęcia na wszystkich szczeblach nauczania. Tematyka realizowanych zajęć dotyczy głównie zagadnień związanych z:

- przebiegiem i oznaczeniem granicy państwowej,
- rolą i miejscem placówki w systemie ochrony granicy państwowej,
- planowaniem, organizowaniem i pełnieniem służby granicznej w placówkach,
- zasadami pełnienia służby granicznej,
- zadaniami i uprawnieniami funkcjonariuszy Straży Granicznej,
- środkami technicznymi wykorzystywanymi w toku pełnienia służby granicznej,
- topografią terenu,
- planowaniem, organizowaniem i prowadzeniem działań granicznych.

Proces szkolenia granicznego rozpoczyna się od przygotowania każdego funkcjonariusza do pełnienia służby granicznej w składzie patrolu, aż do zdobycia umiejętności pozwalających na profesjonalne, wysoce efektywne planowanie, organizowanie i prowadzenie działań granicznych.

Funkcjonariusze Zespołu OGP organizują i prowadzą szereg specjalistycznych szkoleń i kursów doskonalących oraz innych form doskonalenia zawodowego, w dziedzinach będących przedmiotem ich działalności. Przygotowują do pracy przyszłych kierowników zespołu służby granicznej i komendantów placówek oraz oficerów nadzoru i operatorów pojazdów obserwacyjnych, prowadzą szkolenia specjalistyczne z zakresu organizacji blokad dróg (punktów kontrolnych), kontroli stanów technicznych pojazdów, szkolenia doskonalące z taktyki jazdy pojazdami służbowymi z zakresu prowadzenia działań specjalnych z użyciem pojazdów.



Funkcjonariusze podczas działań



Sala wykładowa

Nasza oferta szkoleniowa jest jednocześnie skierowana do innych służb Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Funkcjonariusze Zespołu OGP biorą czynny udział w procesie przygotowania i szkolenia żołnierzy IV Zielonogórskiego Pułku Przeciwlotniczego, którzy w bieżącym roku udają się na misję pokojową do Kosowa, w składzie XXI Zmiany KFOR.

Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie dysponuje nowoczesną bazą dydaktyczną, na miarę współczesnych czasów i oczekiwań. Kadra dydaktyczna Zespołu OGP kształci funkcjonariuszy, realizując zajęcia dydaktyczne z zakresu pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych, w odpowiednio wyposażonych specjalistycznych salach wykładowych.

Służba w Straży Granicznej wymaga od funkcjonariuszy ciągłego podejmowania różnego rodzaju decyzji, które powinny być podejmowane szybko, a jednocześnie trafnie. Wychodząc naprzeciw powyższym oczekiwaniom, kilka lat temu w naszej szkole (głównie z inicjatywy wykładowców zespołu) utworzono tzw. Centrum Analityczno-Decyzyjne.



Ta nowoczesna sala wykładowa została wyposażona w urządzenia lokalizacji satelitarnej (GPS) i sieć komputerową, które pozwalają na bieżące śledzenie aktualnej sytuacji granicznej oraz podejmowanie natychmiastowej decyzji przez słuchaczy. Podobny system lokalizacji i monitoringu obiektów własnych funkcjonuje na całej wschodniej granicy naszego państwa.

Umiejętność wykorzystywania przez słuchaczy nabytej wiedzy, niezbędnej do wykonywania obowiązków służbowych w miejscu swojej przyszłej służby, kształtowana jest podczas szeregu ćwiczeń praktycznych. Zajęcia praktyczne odbywają się m.in. na terenie kompleksu koszarowego CS SG oraz placówki szkolnej w Staniewie. Działając na podstawie stosownych porozumień zawartych przez komendanta naszej szkoły, korzystamy ponadto z możliwości prowadzenia zajęć ze słuchaczami w placówkach Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG oraz innych jednostkach organizacyjnych SG. O różnych porach doby i roku, niezależnie od panujących warunków atmosferycznych, słuchacze nauczani są zasad pełnienia służby granicznej i prowadzenia działań granicznych z wykorzystaniem sprzętu i urządzeń techniki specjalnej. Pełne wykorzystanie w procesie dydaktycznym posiadanego aktualnie sprzętu i użycie go m.in. na terenie placówki szkolnej w Staniewie umożliwia nam prowadzenie zajęć interdyscyplinarnych, kompleksowo obejmujących większość problematyki służbowej, z którą może spotkać się absolwent Szkoły w trakcie służby w SG.

Straż Graniczna należy do najnowocześniejszych formacji mundurowych w Polsce. Skok technologiczny, jaki dokonał się od dnia jej utworzenia, nie ma porównania w historii. W ciągu zaledwie kilkunastu lat funkcjonariusze naszej formacji otrzymali różnego rodzaju sprzęt techniczny wspomagający ich działania w ochronie granicy państwowej, m.in.: samochody osobowo-terenowe, motocykle, pojazdy atv, pojazdy obserwacyjne, kamery termowizyjne, gogle noktowizyjne, broń i środki przymusu bezpośredniego oraz sprzęt łączności itp. Funkcjonariusze biorący udział w szkoleniach uczą się zasad jego obsługi i użytkowania.

Nie można pominąć także roli wykładowców i instruktorów zespołu, jaką odgrywają oni w testowaniu oraz opiniowaniu nowoczesnego sprzętu wprowadzanego do służby, a także opracowywaniu poszczególnych treści instrukcji jego wykorzystania, np. być praca w zespole oceniającym i opiniującym systemy perymetrycznego zabezpieczenia granicy państwowej. Ponadto podkreślenia wymaga wkład w tworzenie i opiniowanie istotnych regulacji formalnoprawnych dotyczących pełnienia służby granicznej.

W celu popularyzacji wiedzy i umiejętności z zakresu ochrony granicy państwowej od 2000 roku w naszej szkole realizowana jest pod patronatem komendanta głównego SG Olimpiada Wiedzy Granicznej, która obejmuje wszystkich słuchaczy.



Olimpiada wiedzy granicznej

Poszczególne konkurencje olimpiady wzbudzają duże zainteresowanie i zaangażowanie ze strony jej uczestników, a także pozwalają na doskonalenie niezbędnych procedur z zakresu działań, będących odzwierciedleniem realnych zdarzeń służbowych. Marzeniem naszym jest, aby rywalizacją objąć wszystkie ośrodki szkolenia, a w późniejszym okresie całą kadrę Straży Granicznej.

Nasza przeszłość, teraźniejszość i przyszłość to także współpraca z ośrodkami szkolenia zarówno w kraju jak i za granicą, wymiana doświadczeń na szczeblu krajowym i międzynarodowym.

Współpracujemy z Centralnym Ośrodkiem Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie, Ośrodkiem Tresury Psów Służbowych Straży Granicznej w Lubaniu, szkołami Policji w Szczytnie i Legionowie.

Zdobywamy doświadczenie współpracując z oddziałami SG, w których organizujemy warsztaty graniczne oraz odbywamy praktyki zawodowe, a także z innymi instytucjami państwowymi. Bliska współpraca z Inspekcją Transportu Drogowego pozwala nam na wymianę doświadczeń oraz organizację szkoleń doskonalących z zakresu kontroli stanów technicznych pojazdów ciężarowych.



Wspólne działania

Zapisy porozumień międzynarodowych, związane z funkcjonowaniem Polski w ramach Wspólnoty Europejskiej oraz powstaniem strefy Schengen, umożliwiają nam zacieśnienie współpracy między służbami ochrony granic poszczególnych państw członkowskich. Współpracę międzynarodową rozpoczęliśmy dziesięć lat temu od wymiany doświadczeń z ośrodkami szkolenia niemieckiej Policji Granicznej w Neusterlitz i Lubece. Polegała ona m.in. na uczestnictwie kadry dydaktycznej Zespołu Ochrony Granicy Państwowej we wspólnych warsztatach i szkoleniach, organizowanych zarówno na terenie Niemiec, jak i Polski. Wymiana informacji przez kadry dydaktyczną i instruktorską naszych szkół zaowocowała m.in. wypracowaniem ogólnych schematów sposobu pełnienia służby granicznej w ramach wspólnych polsko-niemieckich patroli.

Aktywnie uczestniczyliśmy w przedsięwzięciach związanych z projektem PHARE TWINING 99, które w znacznym stopniu umożliwiły nasz wszechstronny rozwój i przygotowały do zadań, jakie Straż Graniczna realizuje obecnie w zjednoczonej Europie w ramach Unii Europejskiej. Pracownicy naszego Zespołu przebywali z wizytami roboczymi we wszystkich ośrodkach szkolenia służb granicznych państw nadbałtyckich, gdzie zapoznani zostali z bazą dydaktyczną poszczególnych szkół, organizacją i przebiegiem szkolenia funkcjonariuszy oraz podstawowym sprzętem technicznym.

W naszej szkole często gościmy przedstawicieli służb ochrony granic innych państw, nie tylko europejskich, np. szkolenie organizowane przez amerykańskich tropicieli śladów, czy też wizyta przedstawicieli służb gruzińskich, azerskich, bałkańskich.



Zajęcia z tropicielami śladów

Kadra Zespołu OGP Zakładu Granicznego posiada wysokie kwalifikacje zarówno zawodowe, jak i pedagogiczne. Doskonali je w ramach praktyk granicznych, staży dydaktycznych w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej. Pozwala to stwierdzić, że do zadań postawionych naszej formacji z chwilą wejścia Polski do Unii Europejskiej i Strefy Schengen jesteśmy przygotowani. Stanowimy solidne ogniwo w systemie szkolenia funkcjonariuszy zarówno na miejscu w Kętrzynie, jak i bezpośrednio na granicy.

Nasza codzienna praca to przede wszystkim podejmowanie wszelkich działań na rzecz zapewnienia wysokiego poziomu kształcenia z tematyki realizowanej w Zespole. Stale podnosimy poziom nauczania poprzez wprowadzanie nowych środków dydaktycznych oraz doskonalenie metodyki nauczania, zwłaszcza w kierunku aktywizacji słuchaczy. Ciągłe zmieniający się stan prawny wymusza na nas konieczność dokonywania modyfikacji programów nauczania poszczególnych przedmiotów oraz aktualizacji treści nauczania.

Funkcjonariusze Zespołu biorą aktywny udział w opiniowaniu oraz przedstawianiu propozycji projektów aktów normatywnych i przepisów służbowych dla potrzeb Straży Granicznej. Organizujemy konsultacje dydaktyczne, treningi i zajęcia doskonalące dla słuchaczy naszej szkoły.

Straż Graniczna wykonując zadania nałożone przez ustawodawcę bardzo ściśle współpracuje ze społeczeństwem. Funkcjonariusze Zespołu OGP biorą aktywny udział w organizacji rodzinnych pikników i akcji edukacyjnych skierowanych do najmłodszych. Wszystkie te działania mają na celu promocję bezpieczeństwa i samej służby granicznej.

Inicjują i organizują spotkania, konferencje, sympozja, warsztaty i inne formy wymiany doświadczeń dydaktycznych i naukowych. Aktywnie uczestniczymy w różnego rodzaju zawodach sportowych organizowanych na szczeblu służb mundurowych w kraju i za granicą. Prowadzą działalność publicystyczną i popularyzatorską, czego dowodem są artykuły w biuletynie „Problemy ochrony granic” CS SG, opracowania i skrypty, prezentacje multimedialne i pakiety dydaktyczne, teczki tematyczne i broszury metodycznych, filmy dydaktyczne i instrukcje niezbędne do zabezpieczenia procesu szkolenia.

Integralną częścią Zakładu Granicznego jest **Zespół Bezpieczeństwa w Komunikacji**, do którego zadań należy m.in. wyposażenie słuchaczy na poszczególnych poziomach kształcenia oraz kursach specjalistycznych w wiedzę i umiejętności zawodowe w zakresie:

- ◆ kontroli transportu oraz zapewnienie bezpieczeństwa w komunikacji międzynarodowej tj:
 - podstaw prawnych dotyczących kontroli środków transportu,
 - sposobu dokonywania kontroli w zakresie zapobiegania transportowaniu bez wymaganego zezwolenia przez granicę państwową odpadów, szkodliwych substancji chemicznych, materiałów jądrowych i promieniotwórczych,
 - sposobu dokonywania kontroli w zakresie przemieszczania bez wymaganego zezwolenia przez granicę państwową środków odurzających, broni, amunicji i materiałów wybuchowych,
 - sposobu dokonywania kontroli w zakresie zapobiegania zanieczyszczeniu wód granicznych,
 - stosowania systemów i metod ochrony lotnictwa cywilnego przed atakami bezprawnej ingerencji,

- wykorzystania sprzętu do rozpoznawania narkotyków, substancji promieniotwórczych oraz urządzeń wybuchowych,
 - sporządzania dokumentów służbowych w związku z przeprowadzaną kontrolą graniczną.
- ◆ organizowania i prowadzenia kursów i innych form doskonalenia zawodowego w dziedzinach będących przedmiotem działalności zespołu, a wynikające z doraźnych i prognozowanych potrzeb szkoleniowych.

Zwiększający się systematycznie ruch pasażerski w komunikacji międzynarodowej spowodował nasilenie incydentów i zagrożeń związanych z powstawaniem tak zwanych „aktów bezprawnej ingerencji – sytuacji kryzysowych”. Świadomość możliwości zagrożeń bezpieczeństwa podróży związanych z sytuacjami kryzysowymi oraz rozwojem techniki oraz metod stosowanych przez terrorystów przyczyniły się do uruchomienia szkoleń w postaci krótkoterminowych kursów z zakresu bezpieczeństwa w specjalnościach pirotechnik oraz operator kontroli bezpieczeństwa w komunikacji lotniczej „screener”.

Szkolenie pirotechników – w systemie kursowym Zespół rozpoczął w 2000 roku kształcąc słuchaczy w zakresie:

- rozpoznania pirotechnicznego i radiologicznego,
- rozpoznania i neutralizacji przedmiotów i urządzeń niebezpiecznych.

Do realizacji zajęć wykorzystane były pomieszczenia dydaktyczne Centrum Szkolenia SG oraz w ramach współpracy korzystano z obiektów:

- poligonu I Mazurskiej Brygady Artylerii w Węgorzewie;
- poligonu Ośrodka Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych w Bemowie Piskim;
- portu lotniczego „Mazury-Szczytno”,
- portu lotniczego Warszawa-Okęcie.

W latach 2000-2006 na kursach z „Rozpoznania pirotechnicznego i radiologicznego” przeszkolono 276 funkcjonariuszy oraz 82 funkcjonariuszy z zakresu „Rozpoznania i neutralizacji przedmiotów i urządzeń niebezpiecznych”.

Rozwój współczesnego terroryzmu bombowego w ostatnich latach wymusza konieczność zmian przepisów prawnych oraz metod szkolenia.

Wprowadzenie nowych uregulowań prawnych dla dających podstawę do funkcjonowania Zespołów Minersko-Pirotechnicznych w SG oraz szkolenia w tym zakresie jest obecnie najważniejszym zadaniem dla ZBwK.

Dynamiczny postęp w elektronice oraz zmienność form i metod wykorzystywania przez grupy terrorystyczne materiałów wybuchowych i substancji niebezpiecznych podczas ataków terrorystycznych, a także incydentów powodujących powstawanie sytuacji kryzysowych w komunikacji wymusił konieczność modyfikacji dotychczasowych programów szkoleń pirotechnicznych oraz przepisów prawnych. Zmiana uregulowań prawnych powinna być dostosowana do dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości.

Szkolenia screenerów – (operatorów systemu analizy i obróbki obrazów prześwietlanych przedmiotów) rozpoczęto w Centrum Szkolenia Straży Granicznej w 2006 roku. Zakupiono w 2005 roku nowoczesny system szkoleniowy do nauki rozpoznawania obrazów OTS-3 STI Heimann (zmodernizowany do standardu AVSEC w 2007) a w 2008 roku systemu OTS Tutor, sprzęt do kontroli bezpieczeństwa – urządzenie rtg do prześwietlania bagażu, stacjonarne oraz ręczne wykrywacze metali, wykrywacze MW. Rozpoczęto szkolenie screenerów oraz szkolenia instruktorsko-metodyczne dla instruktorów szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego z lotniczych PSG. Wykładowcy zespołu ukończyli szkolenia specjalistyczne z zakresu ochrony lotnictwa w krajowych i zagranicznych ośrodkach szkoleniowych, otrzymując uprawnienia Instruktorów Szkolenia oraz Audytorów Kontroli Jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego.

Wprowadzone szkolenia są realizowane na podstawie przepisów Międzynarodowej Organizacji Lotnictwa Cywilnego – ICAO, Europejskiej Konferencji Lotnictwa Cywilnego – ECAC, Wspólnoty Europejskiej oraz na podstawie przepisów prawa krajowego. Szkolenia te są nadzorowane przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, który prowadzi państwowe egzaminy końcowe i wydaje certyfikaty uprawniające do wykonywania zadań w zakresie kontroli bezpieczeństwa w lotnictwie cywilnym. Ścisła współpraca z ULC pozwalała na prowadzenie wspólnych wyjazdowych szkoleń dla instruktorów i audytorów z ośrodków szkoleń oraz lotnisk. Instruktorzy Ochrony Lotnictwa – wykładowcy

Zespołu Bezpieczeństwa w Komunikacji pomagali również w tworzeniu regionalnych ośrodków szkolenia screenerów, m.in. w Poznaniu, Łodzi.

Wykładowcy Zespołu opracowali program i zrealizowali szkolenie dla operatorów kontroli bezpieczeństwa w Aresztach i Strzeżonych Ośrodkach dla Cudzoziemców. Regularnie realizowane są przez wykładowców Zespołu audyty lotnisk wspólnie z przedstawicielami Urzędu lotnictwa Cywilnego. Dzięki takim działaniom na bieżąco uaktualniają swoją wiedzę nt. zagadnień i problemów kontroli bezpieczeństwa realizowanych przez Straż Graniczną, co mogą uwzględnić w procesie szkolenia screenerów.

Kadra dydaktyczna zespołu aktywnie uczestniczy w opiniowaniu i przedstawianiu nowych rozwiązań oraz propozycji projektów aktów normatywnych i przepisów służbowych.

Przemodelowanie szkoleń pirotechnicznych i dostosowanie ich do dynamiki i skali występowania zagrożeń stało się koniecznością. Podejmowane w ramach zespołu prace mają na celu stworzenie rozwiązań systemowych uwzględniających profesjonalne szkolenia w tym zakresie i nadawanie stosownych uprawnień pirotechnikom SG.

Zespół opracował i przedstawił do konsultacji projekty nowelizacji przepisów normujących funkcjonowanie zespołów minersko-pirotechnicznych, jak i zaplecza logistycznego do zabezpieczenia szkoleń oraz działań pirotechnicznych w SG. Na bieżąco podejmuje działania zmierzające do modernizacji bazy dydaktycznej oraz pomocy szkoleniowych poprzez realizację projektów unijnych. Równolegle kadra Zespołu podwyższa swoje kwalifikacje zarówno merytoryczne, jak i metodyczne uczestnicząc w różnego rodzaju formach doskonalenia zawodowego, czy też kursach specjalistycznych organizowanych przez ośrodki krajowe i zagraniczne.

Posiadana wiedza i umiejętności tworzą Zakład Graniczny, są efektywnie przekazywane naszym słuchaczom. W ocenie społeczeństwa Straż Graniczna postrzegana jest jako profesjonalna formacja. Jest w tej ocenie zawarta także opinia o naszym ośrodku szkolenia i pracy wszystkich funkcjonariuszy Zakładu Granicznego Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie.



*Od lewej: kpt. SG Leszek Maksymowicz, sierż. SG Dariusz Lewczyszyn,
ppłk SG Bogusław Starzyński, mjr SG Marek Zygowski,
st. chor. SG Rafał Kręciewski, kpt. SG Piotr Mika, ppłk SG Marek Wicha,
Marian Adamowicz, ppor. SG Sławomir Dębski,
chor. SG Grzegorz Kwieciński, kpt. SG Ireneusz Sadowski,
ppłk SG Andrzej Rak, ppłk SG Henryk Urbaniak,
chor. SG Jerzy Smyk, mjr SG Wojciech Brzeziński.*

pplk SG Janusz Cieślewicz

CS SG w Kętrzynie

ZAKŁAD ZABEZPIECZENIA TECHNICZNEGO GRANICY

Jubileusz 60-lecia istnienia jakiegokolwiek instytucji zawsze jest szczególnym momentem do wspomnień, przywoływania obrazów z minionych lat, okazją do podsumowań i prezentacji najnowszych osiągnięć. Można to robić na wiele sposobów np. stosując podejście faktograficzne, skupiające się na podawaniu dat i związanych z nimi różnych wydarzeń. Można w sposób szczegółowy opisywać dzień dzisiejszy lub porównywać minione lata z obecnym czasem. Niezależnie jednak od przyjętego stylu to, co wychodzi „z pod pióra” piszącego powinno skłonić potencjalnego odbiorcę do poświęcenia czasu na lekturę zamieszczonych refleksji.

Zanim jednak zaczęła obowiązywać obecna nazwa tej komórki organizacyjnej ośrodka szkolenia w Kętrzynie, nosiła wcześniej nazwę Zakład Logistyki. Zmiana nazwy Zakładu nastąpiła z dniem 01.02.2009, tj. z chwilą wejścia w życie Zarządzenia nr 3 Komendanta Głównego Straży Granicznej zmieniającego zarządzenie w sprawie organizacji wchodzących w skład Straży Granicznej komend oddziałów, placówek, dywizjonów oraz ośrodków szkolenia.

W dalszym ciągu w strukturze Zakładu pozostały trzy Zespoły, tj.

- **Zespół Teleinformatyki**,
- **Zespół Technicznej Ochrony Granicy** (poprzednia nazwa Zespół Ochrony Technicznej Granicy),
- **Zespół Logistyki i BHP** (poprzednia nazwa Zespół Zabezpieczenia Działań Granicznych).

Zakład ZTG posiada łącznie 16 etatów. Spectrum zadań, jakie nowy zakład ma do realizacji nie uległo zasadniczym zmianom. W dalszym ciągu działalności dydaktycznej jest to przygotowanie rozpoczynających służbę funkcjonariuszy do obsługi nowoczesnego sprzętu łączności przewodowej i bezprzewodowej, posługiwania się programami komputerowymi, obsługi i korzystania z baz danych wykorzystywanych w działalności służbowej formacji, posługiwania się sprzętem do obserwacji tech-

nicznej, eksploatacja pojazdów służbowych, czy też nauka udzielania pierwszej pomocy.

Dla funkcjonariuszy pełniących już służbę i pracowników cywilnych w naszej formacji skierowana jest oferta szkoleniowa w zakresie podnoszenia posiadanych kwalifikacji bądź ich aktualizacji.

Można by pomyśleć, że wiele z tych rzeczy to sprawy oczywiste, jak chociażby kierowanie pojazdem samochodowym, posługiwanie się telefonem komórkowym czy korzystanie z komputera. W rzeczywistości jednak, gdy w grę wchodzi specyfika wykonywanego zawodu związanego z zapewnieniem bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego, te oczywiste sprawy okazują się wielokrotnie bardziej złożone, niż sama nazwa na to wskazuje.



*Zajęcia z Eksploatacji Pojazdów Mechanicznych ze słuchaczami
Szkolenia Podstawowego – prowadzący st. chor. sztab. SG Marek Jakubiak*

Kierowanie pojazdem służbowym w warunkach Straży Granicznej nie oznacza jazdy tylko po drodze asfaltowej i tylko pięciomiejscowym autem. Wielokrotnie są to drogi gruntowe, leśne a i pojazdy mają trochę inne gabaryty, napędy oraz przeznaczenie.



*Prawidłowa eksploatacja sprzętu transportowego
wymaga znajomości zasad jego obsługi*

Każdy z uczestników ruchu drogowego może być narażony na różne sytuacje w trakcie jazdy. Wypadki komunikacyjne czy też zdarzenia losowe związane z koniecznością udzielenia pierwszej pomocy mogą występować także w trakcie wykonywania zadań służbowych przez funkcjonariuszy SG.

Umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy, zachowania się w miejscu zdarzenia (wypadku), opanowania emocji na widok ran i urazów u osób poszkodowanych stają się kluczowym działaniem, gdy o życiu ludzkim mogą decydować minuty. Takie szkolenie jest udziałem każdego funkcjonariusza SG, który rozpoczyna przygodę z mundurem formacji granicznej.



Zajęcia z przedmiotu BHP ze słuchaczami Szkolenia Podstawowego

Współczesny rynek usług to informacja szybko dostarczona do adresata. Zatem sprawne, sprawdzone środki łączności oraz umiejętne ich wykorzystanie może stanowić o powodzeniu wielu zaplanowanych przedsięwzięć. W warunkach służby granicznej należy do tego katalogu dodać także sytuacje nagłe, niespodziewane i związane bezpośrednio z koniecznością podejmowania działań na rzecz zapewnienia bezpieczeń-

stwa i porządku publicznego. Rola samej informacji, dostępu do niej, wymiany pomiędzy zainteresowanymi służbami państwowymi nabiera w takich okolicznościach szczególnego znaczenia.



Zajęcia ze słuchaczami Szkolenia Podstawowego z przedmiotu Podstawy Teleinformatyki – prowadzi pplk SG Elżbieta Ochmańska-Wcisło

Każdy ze słuchaczy ma możliwość pracy na indywidualnym stanowisku. Od momentu przyjęcia Polski do UE i przystąpienia do Układu z Schengen polska Straż Graniczna odpowiedzialna jest za bezpieczeństwo granic zewnętrznych UE, na ochranianych przez siebie odcinkach granicy państwowej. Wspólna polityka bezpieczeństwa zakłada wykorzystanie różnych baz danych, w tym najważniejszej, jaką tworzy SIS.

I w tym zakresie nasi słuchacze otrzymują niezbędną wiedzę, pozwalającą na późniejsze wykonywanie obowiązków służbowych z wykorzystaniem baz danych zawartych w systemach informatycznych, dostępnych w jednostkach organizacyjnych SG. Nadzór nad granicami zewnętrznymi oznacza konieczność „posiadania wiedzy” o tym, co się tam dzieje.

W całym ogniwie systemowych rozwiązań znalazła swoje miejsce także obserwacja techniczna. Skoro w jednym czasie nie można być we wszystkich miejscach osobiście i jednocześnie, to dzięki systemom monitoringu czy też obserwacji ze znacznej odległości miejsca te można nadzorować. W tym obszarze technika stworzyła takie możliwości, które już od kilku lat wspierają działania funkcjonariuszy naszej formacji. Dzięki realizacji zajęć z przedmiotu Obserwacja Techniczna funkcjonariusze Szkoły Podoficerskiej oraz Szkoły Chorążych otrzymują wiedzę z zakresu obsługi i zastosowania ręcznych kamer termowizyjnych.



W ramach szkoleń specjalistycznych oraz kursów doskonalących funkcjonariusze Zespołu Technicznej Ochrony Granicy uczą przyszłych operatorów obsługi i wykorzystania pojazdów obserwacyjnych. Zarówno jeden jak i drugi z wymienionych sprzętów mogą być wykorzystywane w warunkach nocnych lub ograniczonej widoczności.



Szkolenie operatorów pojazdów obserwacyjnych



Zestaw ręcznych kamer termowizyjnych

Technika, technika i jeszcze raz technika, którą człowiek sam wymyślił dla własnych potrzeb. Działalność Zakładu Zabezpieczenia Technicznego Granicy skupia się w głównej mierze na nauce praktycznej obsługi sprzętu technicznego, wykorzystania baz danych zawartych w systemach informatycznych do celów kontroli osób i środków transportu przekraczających granicę państwową. Realizacja tych celów pozwala funkcjonariuszom wykorzystywać wiedzę i umiejętności w trakcie zajęć z innych przedmiotów, jak chociażby kontrola ruchu granicznego, ochrona granicy państwowej. Pierwsza pomoc to nie tylko działalność służbowa, ale czasami także życiowa konieczność.

Przedstawiając zakres działalności zakładu starałem się świadomie unikać licznych dat, suchych faktów, enumeratywnego wymieniania zadań służbowych. Wyrażam nadzieję, iż postawiona teza została skutecznie udowodniona, bez znużenia czytelnika.

kpt. SG Julita Kasperska-Kisły

CS SG w Kętrzynie

ZAKŁAD HUMANISTYCZNY

Zakład Humanistyczny odpowiada merytorycznie za kształtowanie kompetencji społeczno-zawodowych i językowych funkcjonariuszy oraz pracowników Straży Granicznej. W obecnej strukturze Zakład składa się z dwóch zespołów:

- Zespołu Języków Obcych,
- Zespołu Zarządzania

i liczy 15 funkcjonariuszy oraz jednego pracownika cywilnego.



*Kadra Zakładu Humanistycznego (niestety nie w komplecie); od lewej:
ppłk SG Eugeniusz Pieczul, ppor. SG Iwona Frankowska,
mjr SG Beata Szachowicz, kpt. SG Julita Kasperska-Kisły,
mł. chor. SG Marzena Korolko, ppor. SG Anna Kardas,
ppłk SG Andrzej Wawrzusiszyn, Grażyna Czausz,
mł. chor. SG Lucyna Sikorska, ppłk SG Małgorzata Gołąb,
por. SG Iwona Marczuk*

Obecnie w *Zespole Języków Obcych* zatrudnionych jest ośmiu funkcjonariuszy i jeden pracownik cywilny. Lektorzy nauczają trzech języków obcych:

- języka angielskiego,
- języka niemieckiego,
- języka rosyjskiego.

Zajęcia z ww. języków prowadzone są na wszystkich stacjonarnych poziomach szkolenia: podstawowym, podoficerskim, chorążych i oficerskim. Oczywiście, ze szczególną dbałością o jak najwyższy poziom ich realizacji.



ml. chor. SG (obecnie ppor.) Iwona Frankowska prowadzi zajęcia z jęz. angielskiego (2005 r.)

Wychodząc naprzeciw coraz większemu zapotrzebowaniu na znajomość języków obcych wśród funkcjonariuszy i pracowników SG organizowane są dodatkowe formy doskonalenia zawodowego. To przede wszystkim intensywne (stacjonarne i modułowe) kursy języków obcych. Dotychczas realizowane były:

- stacjonarne kursy języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego na poziomach A1-A2,
- modułowe kursy języka niemieckiego na poziomach A1-A2-B1 (kurs B1 zakończył się zdobyciem przez wszystkich uczestników certyfikatu Instytutu Goethego),

- modułowe kursy języka rosyjskiego na poziomach A1-A2,
- kurs języka rosyjskiego dla przyszłych konsuli wizowych,
- kurs języka angielskiego dla kadry CS SG,
- realizowany jest specjalistyczny kurs języka rosyjskiego dla funkcjonariuszy i pracowników Ośrodka Strzeżonego dla Cudzoziemców W-MOSG.

Należy podkreślić, że wszystkie szkolenia cieszą się ogromnym zainteresowaniem i są bardzo wysoko oceniane przez uczestników. Planowane są kolejne edycje ww. kursów doskonalących.



Modułowy kurs jęz. rosyjskiego, poziom A1 – przedstawienie nt. „Tradycje rosyjskie – w gościach” (2009 r.)

Oprócz kursów długoterminowych organizowane są także specjalistyczne warsztaty językowe. Są one skierowane do osób w znacznym stopniu władających językiem obcym. W ciągu 3-5 dni nauki uczestnicy warsztatów z języka angielskiego, niemieckiego czy też rosyjskiego, pogłębiają swoją wiedzę językową z zakresu poszczególnych zagadnień granicznych, na przykład problematyki terroryzmu, praw człowieka, przemytu, kontroli dokumentów.



Warsztaty z zakresu wspólnej kontroli granicznej prowadzone przez Grażynę Czausz i por. SG Wioletę Zglińską (2007 r.)

Do zadań pracowników Zespołu Języków Obcych należy także opracowanie skryptów, specjalistycznych słowników językowych i innych materiałów dydaktycznych. Swoimi refleksjami i wiedzą dzielą się na łamach Biuletynu CS SG Problemy Ochrony Granic.

Dbając o jakość prowadzonych zajęć, lektorzy na bieżąco uzupełniają, aktualizują swój warsztat pracy, tak aby ćwiczenia oraz karty pracy były jak najbardziej przydatne i atrakcyjne dla słuchaczy. W tym celu wciąż poszerzają swoją wiedzę z zakresu metodyki nauczania języków obcych wprowadzając nowe aktywizujące metody prowadzenia zajęć.

Na lektorach Zespołu Języków Obcych spoczywa również obowiązek dokonywania tłumaczeń pisemnych i ustnych nie tylko na rzecz Centrum Szkolenia SG, lecz także Komendy Głównej, Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG i innych jednostek organizacyjnych Straży Granicznej. W głównej mierze jest to udział w charakterze tłumaczy podczas spotkań międzynarodowych na różnym szczeblu, konferencji naukowych, seminariów, warsztatów czy też w charakterze biegłego w czynnościach procesowych.



Polsko-Rosyjska Grupa Robocza ds. Współpracy Granicznej (2009 r.)

Pracownicy Zespołu Języków Obcych ściśle współpracują z krajowymi ośrodkami propagującymi nauczanie języków obcych i uczestniczą w różnych formach doskonalenia zawodowego organizowanych m.in. przez Warmińsko-Mazurski ODN oraz Centralny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli. Cenne są również spotkania z przedstawicielami innych szkół służb granicznych, podczas których nauczyciele wymieniają się doświadczeniami, materiałami dydaktycznymi oraz prowadzą pokazowe lekcje.

Na polu współpracy międzynarodowej szczególnie aktywni są wykładowcy języka angielskiego, którzy regularnie uczestniczą w przedsięwzięciach międzynarodowych, takich jak np.: Common Core Curriculum (opracowanie wspólnego minimum programowego), Common Mid-Level Curriculum (opracowanie wspólnego programu szkolenia kadry oficerskiej średniego szczebla), Integrated Training for Peace Support and Security Management (międzynarodowe szkolenie z języka angielskiego – poziom B1), English for Focal Points at Airports and Joint Operations oraz w innych projektach agencji FRONTEX.



Lekcja języka niemieckiego prowadzona w CS SG przez lektorkę ze Szkoły Służby Ochrony Granicy Państwowej Republiki Litwy w Medininkai



Międzynarodowy kurs języka angielskiego Integrated Training for Peace Support and Security Management (ITPSSM) (2008 r.)

W CS SG została utworzona i wyposażona sala SAC (Centrum Samokształcenia Językowego), gdzie osoby zainteresowane nauką języka angielskiego mogą uczestniczyć w indywidualnych konsultacjach, korzystać z podręczników, kart pracy, programów komputerowych i innych materiałów dydaktycznych.

Zespół Języków Obcych jest także odpowiedzialny za organizację i przeprowadzanie Europejskiego Dnia Języków. Impreza ta odbywa się corocznie i ma na celu propagowanie uczenia się języków obcych. Lektorzy przygotowują dla słuchaczy wiele atrakcji i konkursów z nagrodami.



Słuchacze grupy 6 Szkolenia Podstawowego podczas konkursu (2007 r.)

W skład **Zespołu Zarządzania** wchodzi pięciu funkcjonariuszy, którzy realizują zajęcia z następujących przedmiotów:

- psychologiczne uwarunkowania służby granicznej;
- zarządzanie/kierowanie zespołem;
- etyka zawodowa;
- podstawy edukacji międzykulturowej;
- historia polskich formacji granicznych.

Oprócz prowadzenia zajęć na wszystkich poziomach szkolenia, wykładowcy zespołu realizują szkolenia, kursy i warsztaty skierowane do funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej oraz przedstawicieli innych instytucji. Należą do nich są warsztaty z zakresu profilaktyki antystresowej „Stres pod kontrolą”. Jak wiadomo, służba funkcjonariusza Straży Granicznej zaliczana jest (na równi ze służbą policjanta, żołnierza, strażaka) do najbardziej stresogennych profesji. Udział w warsztatach umożliwia uczestnikom zdobycie kompetencji antystresowych, które pomagają optymalnie zarządzać energią fizyczną, emocjonalną i umysłową, pobudzać motywację do zmiany i rozwoju osobistego oraz wzmocnić zasoby potrzebne w radzeniu sobie z emocjonalnymi konsekwencjami syndromu wypalenia zawodowego.



Warsztaty „Stres pod kontrolą” prowadzący: ppłk SG dr Andrzej Wawrzusiszyn i por. SG Eliza Chmura (obiekt szkoleniowy CS SG – Staniewo 2008 r.)

Kolejnym szkoleniem cieszącym się bardzo dużym zainteresowaniem jest Trening Rozwoju Umiejętności Społecznych (TRUS), którego głównym celem jest kształtowanie umiejętności interpersonalnych wpływających na jakość relacji międzyludzkich oraz na poziom wykonywania

zadań i obowiązków służbowych. Dotychczas realizowany był moduł podstawowy TRUS-P. Trenerzy TRUS z CS SG, przeszkoleni przez kolegów z Policji niemieckiej, pomagają uczestnikom otworzyć się na kreatywny styl pracy, poznać mechanizmy własnych działań w relacji z innymi ludźmi, zmienić podejście i nastawienie do wykonywania obowiązków służbowych oraz kreować pozytywny wizerunek profesjonalnie działających służb mundurowych.



Trening Rozwoju Umiejętności Społecznych (2008 r.)

W czerwcu 2009 roku gośćmi Centrum Szkolenia SG byli trenerzy niemieccy (z Dyrekcji Policji Federalnej w Pirnie), którzy podczas ośmiodniowego szkolenia przekazali polskim trenerom wiedzę i umiejętności z zakresu modułów TRUS-S (radzenie sobie ze stresem) i TRUS-K (komunikacja w sytuacjach konfliktowych).

W najbliższym czasie Centrum Szkolenia SG będzie mogło wzbogacić swoją ofertę szkoleniową o wymienione wyżej dodatkowe dwa moduły treningu TRUS.



Uczestnicy szkolenia TRUS-S i TRUS-K z trenerami z Niemiec (2009 r.)

W obliczu dynamicznych zmian w strategii i sposobach ochrony granicy państwowej, dokonywania kontroli granicznej oraz zróżnicowanych grup cudzoziemców, z którymi funkcjonariusze mają kontakt służbowy występuje konieczność doskonalenia ich kwalifikacji w kierunku kształtowania kompetencji międzykulturowych. Stąd też w ostatnim czasie kładziony jest nacisk na systematyczne i wszechstronne doskonalenie zawodowe funkcjonariuszy w zakresie międzykulturowości, modelowanie postawy tolerancji i zrozumienia oraz umiejętności skutecznego komunikowania się z przedstawicielami innych kultur.

Wiedza o kulturach wybranych regionów świata oraz o problemach wynikających z nieznanymi obyczajów, religii, wartości etycznych czy moralnych danego społeczeństwa przekazywana jest podczas kursu „Zarządzanie środowiskiem międzykulturowym” przez ekspertów mających olbrzymie doświadczenie w danym obszarze.



*Kurs „Zarządzanie środowiskiem międzykulturowym dla funkcjonariuszy SG”
(2008 r.)*

W ramach współpracy międzynarodowej i wymiany doświadczeń z dziedziny kulturoznawstwa i edukacji międzykulturowej w maju 2009 roku w Centrum Szkolenia SG gościł przedstawiciel Straży Granicznej Akademii Bezpieczeństwa Wewnętrznego Republiki Estonii.

Wykładowcy Zespołu Zarządzania dbają również o systematyczne doskonalenie zawodowe kadry kierowniczej. Na kursach z zakresu zarządzania placówką SG komendanci placówek, ich zastępcy lub funkcjonariusze przewidziani do objęcia tychże stanowisk inspirowani są do właściwego wykorzystania „sił drzemiących” w potencjale społecznym swoich jednostek organizacyjnych, uczą się skutecznie kierować podległymi funkcjonariuszami, odpowiednio ich motywować oraz doskonałą umiejętność komunikacji interpersonalnej.



Zajęcia na kursie „Zarządzanie placówką SG” – prowadzi mł. chor. SG Lucyna Sikorska

por. SG Beata Szczepanowska

CS SG w Kętrzynie

ZAKŁAD DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW

Dostosowanie struktury Straży Granicznej do nowej roli „Strażnika granicy zewnętrznej Unii Europejskiej” objęło również Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie. Wraz z wejściem Polski do strefy Schengen i koniecznością wzmocnienia kontroli na granicy zewnętrznej UE zaistniała potrzeba szkolenia funkcjonariuszy formacji w tak ważnych kwestiach jak przepływ cudzoziemców przez granice, czy w działaniach podejmowanych na rzecz wykrywania, zwalczania i zapobiegania nielegalnej migracji.

Kierownictwo szkoły wychodząc naprzeciw nowym wyzwaniom i potrzebom służbowym formacji w 2008 roku wystąpiło do komendanta głównego Straży Granicznej z wnioskiem o zmianę struktury ośrodka tak, ażeby znalazła się w nim komórka organizacyjna odpowiedzialna za nauczanie w zakresie spraw cudzoziemców wjeżdżających oraz przebywających na terytorium RP. Po wielomiesięcznych uzgodnieniach w 2009 roku w strukturze Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie – Zakład do Spraw Cudzoziemców.

W skład Zakładu do Spraw Cudzoziemców wchodzi dwa zespoły:

- Zespół Postępowań Granicznych,
- Zespół do Spraw Migracji.

Głównym zadaniem Zakładu jest szkolenie na wysokim poziomie merytorycznym i dydaktycznym funkcjonariuszy Straży Granicznej w zakresie problematyki związanej z postępowaniami granicznymi realizowanymi wobec cudzoziemców w przejściach granicznych oraz w kwestiach zagadnień prawnych dotyczących nielegalnej migracji cudzoziemców oraz uchodźstwa w Polsce.

Do zadań *Zespołu Postępowań Granicznych* należy realizacja przedsięwzięć dydaktycznych obejmujących:

- przepisy Schengen w zakresie kontroli granicznej w odniesieniu do zadań Straży Granicznej,

- warunki wjazdu i pobytu cudzoziemców na terytorium Unii Europejskiej oraz RP,
- wydawanie decyzji administracyjnych będących we właściwości komendanta Placówki Straży Granicznej wobec cudzoziemców,
- przyjmowanie wniosków o nadanie statusu uchodźcy,
- obsługa systemów informatycznych wykorzystywanych w drugiej linii.

Natomiast do właściwości *Zespołu do Spraw Migracji* należą następujące zagadnienia:

- problematyka postępowań administracyjnych oraz wydawania decyzji administracyjnych wobec cudzoziemców,
- kontrola legalności pobytu cudzoziemców, wykonywania przez nich pracy na terytorium RP,
- zatrzymywanie cudzoziemców w trybie przepisów ustawy o cudzoziemcach oraz ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP,
- środki detencyjne stosowane wobec cudzoziemców,
- problematyka azylowa, w szczególności stosowanie rozporządzenia Rady nr 343/2003/WE z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania Państwa Członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela państwa trzeciego oraz Konwencji Dublińskiej z 15 czerwca 1990 r.,
- umowy międzynarodowe dotyczące readmisji cudzoziemców,
- wspierane dobrowolne powroty cudzoziemców.

Kadra dydaktyczna Zakładu uczestniczy w procesie kształcenia funkcjonariuszy Straży Granicznej na każdym jego poziomie, począwszy od szkoleń kwalifikowanych, skończywszy na kursach doskonalących.

Od września 2008 do kwietnia 2009 na polecenie Dyrektora Zarządu do Spraw Cudzoziemców oraz Dyrektora Biura Kadr i Szkolenia Komendy Głównej Straży Granicznej realizowano w ośrodku kętrzyńskim szkolenia o specjalności cudzoziemcy.

„Cudzoziemcy”, jak potocznie nazywano grupy szkoleniowe tego profilu, szkoleni byli w zakresie Szkoły Chorążych oraz przeszkolenia specjalistycznego wymaganego do mianowania na pierwszy stopień ofi-

cerski. Szkolenia realizowano zarówno w trybie zaocznym, jak i stacjonarnym.

Odnosząc się zaś do doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy SG, już od początku 2008 roku starano się realizować takie kursy doskonalące i szkolenia specjalistyczne, które merytorycznie odpowiadałyby potrzebom służbowym pionu do spraw cudzoziemców.

Dotychczas ogromnym powodzeniem wśród funkcjonariuszy SG cieszyły się:

- 1) szkolenie specjalistyczne „Kontrola legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP”;
- 2) szkolenie specjalistyczne „Postępowania administracyjne prowadzone przez Straż Graniczną w stosunku do cudzoziemców”;
- 3) kurs doskonalący „Kontrola legalności zatrudnienia cudzoziemców na terytorium RP”.

Pierwsze z nich skierowane było głównie do funkcjonariuszy pełniących służbę w grupach do spraw cudzoziemców, zwłaszcza w zespołach do spraw migracji Placówek SG. Główny cel szkolenia to przygotowanie funkcjonariuszy do kontroli legalności pobytu cudzoziemców obywateli państw trzecich na terytorium RP oraz wykonania czynności służbowych związanych z zakończeniem pobytu w Polsce cudzoziemców przebywających nielegalnie. Należy podkreślić, iż powyższe szkolenie każdorazowo było oceniane przez uczestników bardzo wysoko.

Równie ważne, jak i cieszące się powodzeniem szkolenie w zakresie postępowań administracyjnych prowadzone przez Straż Graniczną w stosunku do cudzoziemców, to propozycja wielu tematów związanych z praktycznym stosowaniem przepisów proceduralnych w sprawach administracyjnych będących we właściwości naszej formacji, w szczególności komendanta Placówki Straży Granicznej.

Wraz z uzyskaniem przez funkcjonariuszy SG uprawnień do samodzielnego przeprowadzania kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców, prowadzenia działalności gospodarczej przez cudzoziemców, powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom na terytorium RP, zrodziła się potrzeba przeprowadzenia kursu „Kontrola legalności zatrudnienia cudzoziemców na terytorium RP”.

Dotychczas ciekawostką tego kursu i zarazem elementem podnoszącym atrakcyjność prowadzonych zajęć było zaproszenie do udziału

w kursie, w charakterze wykładowców, osób reprezentujących następujące służby, instytucje i urzędy:

- 1) Główny Inspektorat Pracy w Warszawie;
- 2) Okręgowy Inspektorat Pracy w Olsztynie;
- 3) Izbę Celną w Olsztynie;
- 4) Urząd Kontroli Skarbowej w Olsztynie;
- 5) Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie;
- 6) Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie;
- 7) Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Inspektorat w Kętrzynie.

Współpraca z powyższymi podmiotami pozwala na bieżącą wymianę informacji w zakresie zadań realizowanych przez Zakład.

Bardzo ważnym zadaniem Zakładu jest stała współpraca z jednostkami organizacyjnymi Straży Granicznej w celu poprawy efektywności prowadzonych szkoleń. Dzięki przychylności i wsparciu komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej organizujemy zajęcia dydaktyczne, chociażby w Ośrodku Strzeżonym Dla Cudzoziemców. Tam słuchacz może bezpośrednio zapoznać się z najważniejszymi aspektami służby w ośrodkach detencyjnych.

Kadra dydaktyczna zaś w ramach doskonalenia zawodowego ma możliwość organizowania spotkań z funkcjonariuszami Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG w celu wymiany doświadczeń i uaktualnienia wiedzy z praktyki granicznej.

Korzystając z gościnności komendanta Placówki SG w Terespolu oferujemy naszym słuchaczom możliwość uczestniczenia w czynnościach służbowych związanych z przyjęciem wniosku o nadanie statusu uchodźcy złożonym w Placówce SG.

Ponadto słuchaczom Centrum Szkolenia SG proponujemy zajęcia z udziałem ekspertów – funkcjonariuszy posiadających wiedzę i doświadczenie zawodowe reprezentujących Zarząd do Spraw Cudzoziemców Komendy Głównej Straży Granicznej oraz inne jednostki organizacyjne Straży Granicznej.

Zakład do Spraw Cudzoziemców tworzy grupa ludzi ambitnych, przygotowanych merytorycznie do zadań realizowanych w Zakładzie, pracowych, wesołych i koleżeńskich.

Każdy aktywnie uczestniczy w przedsięwzięciach, których celem jest własny rozwój intelektualny i ciągłe podnoszenie kwalifikacji zawo-

dowych, w szczególności poprzez udział w różnych formach doskonalenia zawodowego, udział w konferencjach naukowych, działalność ekspercką, publicystykę.



*Kadra Zakładu do Spraw Cudzoziemców –
od lewej: chor. Radosław Kasztelan, st. chor. sztab. Krzysztof Maczan,
por. Beata Szczepanowska, chor. Agnieszka Skórka, kpt. Mariusz Kielc;
w drugim rzędzie: ppłk Jacek Guz, kpt. Marek Pomagiel*

Jeśli chodzi o przedsięwzięcia Zakładu w przyszłości, to priorytetem naszym jest wypracowanie propozycji szkoleń skierowanych do funkcjonariuszy Straży Granicznej pionu do spraw cudzoziemców, odpowiadających ich potrzebom i oczekiwaniom.

W chwili obecnej Zespół Postępowań Granicznych opracowuje koncepcję nowych szkoleń skierowanych do funkcjonariuszy SG w zakresie przepływu osób w ramach małego ruchu granicznego. Niebawem Zespół przystąpi również do prac nad ofertą szkoleniową w zakresie Systemu Informacji Wizowej (VIS).

Natomiast Zespół do Spraw Migracji zamierza skierować swoją propozycję szkoleń do funkcjonariuszy ośrodków strzeżonych i aresztów w celu wydalenia.

Biorąc pod uwagę prawdopodobne zmiany prawa krajowego oraz prawa Unii Europejskiej w zakresie polityki migracyjnej i azylowej oraz mając na uwadze założenia długoletniej koncepcji funkcjonowania Straży Granicznej, postaramy się sprostać wszelkim oczekiwaniom naszych klientów.

To zespół osób, bez których wszelkie pomysły byłyby trudne do zrealizowania.

pplk SG Krzysztof Ślaski

CS SG w Kętrzynie

ZAKŁAD KRYMINALISTYKI

Zakład Kryminalistyki powstał w wyniku zmian organizacyjnych szkoły przeprowadzonych w 2009 roku. Jednak sama kryminalistyka w Centrum ma dużo dłuższą historię. Początkowo realizowana była jako przedmiot „*kryminalistyka i fotografia śledcza*” przez Cykl Szkolenia Zwiadowczego WOP. Od 1993 roku konsekwencją utworzenia SG i zmian organizacyjnych w formacji i szkole było ujęcie w strukturze ówczesnego Zakładu Prawa – Zespołu Kryminalistyki. Kolejne lata rozwoju szkoły wiązały się również ze zmianami nazw i miejsca w jej strukturze. Od 1999 roku zespół zmienił nazwę na Kryminalistyki i Technik Kontrolnych a miejsce w strukturze – na Zakład KRG. W 2003 roku został utworzony Zespół Technik Kryminalistycznych w Zakładzie Prawa i z tą nazwą funkcjonował do roku obecnego. Początkowo Zespół realizował tematykę poświęconą metodom ujawniania i technicznego zabezpieczania śladów kryminalistycznych na miejscach zdarzeń. Ponadto w zakresie odpowiedzialności merytorycznej znalazł się system zabezpieczeń dokumentów oraz wybrane zagadnienia antroposkopii kryminalistycznej. Od czasu powstania Zespół realizował głównie szkolenia zawodowe słuchaczom szkoły podoficerskiej, chorążych oraz oficerskiej. W pewnym okresie – również służbie kandydackiej.

W 1999 roku podjął wyzwanie realizacji trzyletniego projektu badawczego KBN zatytułowanego „Komparatystyczna analiza widmowa dokumentów paszportowych, jako jedna z nowoczesnych procedur kontroli ruchu granicznego”. Zespół przy współudziale specjalistów i ekspertów z Laboratorium Kryminalistycznego SG oraz zespołu kontroli ruchu granicznego, udoskonalili metodykę oraz wypracowali algorytm czynności kontrolnych, dokonywanych podczas odprawy granicznej osób.

Projekt zakończył się sukcesem a wystawiona recenzja była zwieńczeniem ogromnego nakładu pracy włożonego w realizację projektu przez wszystkich jego uczestników.



Pracownia badań dokumentów

Pośrednim, ale bardzo istotnym efektem projektu była modernizacja bazy dydaktycznej i sprzętowej Centrum. Ze środków finansowych przekazanych na jego realizację zostały zmodernizowane sale wykładowe – utworzono nowoczesne pracownie: badań dokumentów, fotografii oraz kontroli ruchu granicznego.



Pracownia fotografii kryminalistycznej

Równoległe z pracami projektu Zespół pracował nad uruchomieniem szkolenia dla techników kryminalistyki SG. Wspomniany wyżej zespół pracowni stanowił istotny element zaplecza dydaktycznego. Pracownie w szczególności nowoczesny sprzęt i oprogramowanie przyczyniły się również do spopularyzowania zagadnień związanych z cyfrowym obrazowaniem miejsc zdarzeń oraz przebiegiem czynności badawczych.

Na tle innych formacji resortu MSWiA, jesteśmy dziś – jako Straż Graniczna – jedyną, która całkowicie stosuje w procesie dokumentowania zdarzeń, cyfrową fotografię kryminalistyczną. Od 2004 r. kierownictwo Zespołem Technik Kryminalistycznych sprawuje ppłk SG Krzysztof Ślaski. Od lutego br. kieruje również Zakładem Kryminalistyki.

Struktura i kadra Zakładu Kryminalistyki

Zakład w swojej strukturze posiada dwa zespoły – techniki i badań kryminalistycznych. Na chwilę obecną skład osobowy stanowi czworo funkcjonariuszy.



ppłk SG Krzysztof Ślaski



por SG Jacek Ciunel



por. SG Monika Mieczkowska



mł. chor. SG Wojciech Groch

Zadania *Zakładu Kryminalistyki* skupiają się głównie na realizacji zadań związanych z zabezpieczeniem procesu dydaktycznego.

Oprócz szkoleń kwalifikowanych na poziomach podstawowym, podoficerskim, chorążych i oficerskim realizuje całą gamę szkoleń i kursów doskonalących w ramach doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy SG. Problematyka szkoleń kwalifikowanych obejmuje kluczowe zagadnienia kryminalistyki, jakie mogą być przydatne podczas realizacji czynności służbowych przez funkcjonariuszy. Dominują tu: ślady kryminalistyczne, portret pamięciowy, system zabezpieczeń oraz fałszerstwa dokumentów, a także daktyloskopowanie osób.



Zajęcia z kryminalistyki

Szkolenie zawodowe to już specjalistyczna wiedza z zakresu kryminalistyki. Wśród realizowanych przez zakład szkoleń i kursów, na uwagę zasługują:

- szkolenie specjalistyczne dla techników kryminalistyki SG,
- szkolenie specjalistyczne dla ekspertów kryminalistyki z dyscypliny techniczne badanie dokumentów,
- kurs doskonalący dla kontrolerów-specjalistów ds. dokumentów,
- kurs doskonalący dla multiplikatorów-kontrolerów specjalistów ds. dokumentów w zakresie wykorzystania narzędzia szkoleniowego opracowanego przez agencję FRONTEX,
- kurs doskonalący z zakresu realizacji czynności procesowo-kryminalistycznych,

- kursy doskonalące z zakresu systemów zabezpieczania i fałszerstw dokumentów.

W szkoleniu specjalistycznym dla techników kryminalistyki SG uczestniczą funkcjonariusze wykonujący obowiązki technika kryminalistyki lub przewidziani na to stanowisko. W roku 2007 w szkoleniu udział wzięli również żołnierze Państwowej Służby Granicznej Ukrainy.

W ramach prowadzonych zajęć przekazywana jest wiedza na temat techniki oraz fotografii kryminalistycznej, medycyny sądowej oraz wybranych zagadnień informatyki śledczej.

Kształcenie ma na celu przygotowanie jego uczestników do skutecznego wykorzystania wiedzy i umiejętności w zakresie ujawniania i zabezpieczania śladów kryminalistycznych oraz przekształcanie ich w dowody procesowe, a także m.in. kształtowanie nawyków i wyrabianie umiejętności niezbędnych w realizacji czynności procesowo-kryminalistycznych i operacyjno-śledczych. Realizowane jest ono od 2004 roku i doczekało się już XII edycji – ostatnia zakończyła się w marcu br.

W 2006 roku przeprowadzana została pierwsza edycja szkolenia specjalistycznego – Ekspert kryminalistyki z dyscypliny Techniczne Badanie Dokumentów. Jego celem było wyrobienie w słuchaczach umiejętności kompleksowej analizy dokumentów pod kątem wykrywania fałszerstw oraz wyciągania wniosków i konstruowania opinii mogących mieć charakter dowodu w procesie karnym. Treści obejmowały głównie zagadnienia związane z problematyką fałszerstw dokumentów a ćwiczenia praktyczne, które stanowiły dominującą metodę prowadzenia zajęć, zawierały również elementy fotografii badawczej.

*Prace praktyczne
słuchaczy kursu
ekspertów
kryminalistyki*



Podobna tematyka realizowana jest w trakcie kursów doskonalących, adresowanych do funkcjonariuszy, którzy swoje zadania będą realizować w II linii kontroli dokumentów w charakterze specjalisty ds. dokumentów” lub multiplikatora-kontrolera specjalisty ds. dokumentów. Do podstawowego pionu kontroli dokumentów – czyli I linii – Zakład Kryminalistyki opracował programy „Systemy Zabezpieczania Dokumentów” oraz „Fałszerstwa Dokumentów”.

Działalność szkoleniowa Zakładu wykracza także poza bramy Centrum. W ramach współpracy wewnątrz i międzyresortowej kadra zakładu współpracuje z Wyższą Szkołą Policji w Szczytnie – w zakresie szkolenia ekspertów kryminalistyki. W ramach współpracy z Centrum Szkolenia Żandarmerii Wojskowej w Mińsku Mazowieckim prowadzono zajęcia ze słuchaczami kursu techników kryminalistyki ŻW.

Przedstawiciele Zakładu realizowali wyjazdowe szkolenia międzynarodowe na Litwie, Łotwie oraz Ukrainie z zakresu kryminalistyki. Wzięli w nich udział funkcjonariusze litewskiej i łotewskiej Straży Granicznej oraz żołnierze Państwowej Służby Granicznej Ukrainy.



Przedstawiciele PSGU podczas szkolenia z wykładowcami CS SG

W ramach współpracy z ICMPD (Integration Centre for Migration Policy Development – Międzynarodowe Centrum Rozwoju Polityki Migracyjnej) przedstawiciele Zakładu przeprowadzili szkolenia dla korpusu dyplomatycznego Ukrainy oraz funkcjonariuszy Inspektorów Państwowej Służby Granicznej Ukrainy nt. „Wzmocnienie zdolności i współpracy w identyfikacji przerobionych i podrobionych dokumentów na Ukrainie w latach 2007-2008”. Zajęcia realizowane przez stronę polską prowadzone były w formie pokazów oraz ćwiczeń praktycznych, co wzbudziło bardzo duże zainteresowanie uczestników szkolenia. Wykorzystano w nich wzory dokumentów uprawniających do przekraczania granicy państwowej, jak również sfałszowane dokumenty paszportowe.

Realizując projekt „Rozwój struktur organizacyjnych Policji Granicznej Gruzji” wykładowcy z Zakładu Kryminalistyki zaprezentowali możliwości ujawniania i zabezpieczania śladów kryminalistycznych z następujących dyscyplin: dermatoskopii, traseologii, fotografii kryminalistycznej, biologii, osmologii oraz antroposkopii. Zaprezentowano również techniczne warunki daktyloskopowania osób oraz metodykę stosowania pułapek kryminalistycznych. Przedstawiciele Laboratorium Kryminalistycznego przedstawili problematykę związaną z fałszerstwami dokumentów paszportowych oraz śladami fizykochemicznymi.

Obecnie podjęta została współpraca ze służbą graniczną Mołdowy. Pod patronatem ICMPD (Integration Centre for Migration Policy Development – Międzynarodowe Centrum Rozwoju Polityki Migracyjnej) przedstawiciele Zakładu realizować będą cykl szkoleń zarówno w Polsce, jak i w Mołdowie poświęconych identyfikacji sfałszowanych dokumentów paszportowych.

*Przedstawiciele
PGG podczas
szkolenia w CS SG*



W ramy doskonalenia zawodowego wpisują się również sympozja, seminaria i warsztaty poświęcone tematyce kryminalistycznej. Przedstawiciele zakładu aktywnie w nich uczestniczą, a także są ich inicjatorami. Wśród najważniejszych należy wymienić „Techniczno-kryminalistyczne badania autentyczności dokumentów”, seminaria ekspertów organizowane przez PWPW S.A. oraz sympozja ekspertów kryminalistyki SG. Te ostatnie, zainicjowane w 2007 roku mają formę cyklicznych spotkań, a do udziału w nich zaprasza się ekspertów kryminalistyki SG wykonujących badania zakwestionowanych dokumentów. Sympozja odbywają się pod patronatem Laboratorium Kryminalistycznego SG. Ponadto uczestnikami są przedstawiciele Instytutu Ekspertyz Sądowych im. Jana Sehn'a w Krakowie, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego KGPol, Żandarmerii Wojskowej oraz eksperci służb granicznych Litwy, Łotwy i Estonii.



Uczestnicy Sympozjum Ekspertów Kryminalistyki SG

Zakład Kryminalistyki w ramach wymiany wiedzy i doświadczeń utrzymuje kontakty z:

- Laboratorium Kryminalistycznym Straży Granicznej w Warszawie,

- Centralnym Laboratorium Kryminalistycznym Komendy Głównej Policji w Warszawie,
- Laboratorium Kryminalistycznym Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie,
- Polską Wytwórnią Papierów Wartościowych SA. w Warszawie,
- Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- Żandarmerią Wojskową,
- Centrum Personalizacji Dokumentów,
- Centralnym Ośrodkiem Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie,
- Wyższą Szkołą Policji w Szczytnie,
- Centrum Szkolenia Policji w Legionowie,
- Szkołą Służby Ochrony Granicy Państwowej Republiki Litewskiej w Medininkai,
- Szkołą Łotewskiej Straży Granicznej w Rezekne.

Zmiana struktury organizacyjnej to również nowe kierunki aktywności szkoleniowej i zawodowej kadry. W ubiegłym roku specjalistyczna baza dydaktyczna została poszerzona o pracownie: komputerową, chemii i daktyloskopii oraz pracownie sytuacyjne, w których symulowane są różne zdarzenia.



Pracownia komputerowa



Pracownia daktyloskopii i chemii kryminalistycznej



Pracownie sytuacyjne

Zostały też podjęte działania mające na celu utworzenie pracowni badań komputerowych nośników danych. Jednocześnie w ramach *Strategii zwalczania przestępczości narkotykowej realizowanej przez Straż Graniczną* trwają prace nad wdrożeniem programów szkoleń opracowanych przez Zakład, a skierowanych do funkcjonariuszy zajmujących się problematyką zwalczania przestępczości narkotykowej.

pplk SG Cezary Szczepański

CS SG w Kętrzynie

ZAKŁAD DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH

Zakład Działań Interwencyjnych powstał na podstawie Zarządzenia Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 18 czerwca 2004 r., określającego strukturę organizacyjną i zadania Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie.

Działalność Zakładu Działań Interwencyjnych jest jednym z istotnych elementów w całości zadań realizowanych przez kadre dydaktyczną Centrum Szkolenia Straży Granicznej.

Zakład Działań Interwencyjnych jako komórka organizacyjna Centrum Szkolenia SG powołana jest do organizowania oraz prowadzenia działalności dydaktycznej w ramach grupy następujących przedmiotów nauczania i doskonalenia zawodowego: szkolenie strzeleckie, wychowanie fizyczne i techniki interwencji.

Obecnie w skład struktury organizacyjnej Zakładu Działań Interwencyjnych (ZDI) wchodzi:

- Zespół Szkolenia Strzeleckiego,
- Zespół Wychowania Fizycznego,
- Zespół Interwencji Specjalnych.

Zespół Szkolenia Strzeleckiego tworzą wykładowcy i instruktorzy, którzy swoim doświadczeniem, wiedzą i umiejętnościami przekazują wiadomości nt. broni będącej na wyposażeniu SG, właściwego posługiwania się nią i przepisów prawnych obowiązujących w tym zakresie.

Podstawowym zadaniem wykładowców i instruktorów zespołu jest wszechstronne przygotowanie słuchaczy do realizacji zadań z wykorzystaniem broni palnej będącej na wyposażeniu Straży Granicznej.

Z uwagi na wyjątkową rolę broni palnej w katalogu środków przymusu bezpośredniego, szkolenie strzeleckie ma szczególne znaczenie w systemie kształcenia funkcjonariuszy SG.

Ponadto do zadań Zespołu należy:

- ✧ prowadzenie zajęć dydaktycznych na wszystkich poziomach nauczania, które obejmuje następującą tematykę:
 - zasady bezpiecznego posługiwania się bronią służbową,
 - przepisy prawne dotyczące użytkowania broni,
 - znajomość broni,
 - techniki strzelania;
- ✧ organizowanie i prowadzenie szkoleń specjalistycznych z zakresu budowy, użytkowania oraz technik strzeleckich z broni będącej na wyposażeniu SG,
- ✧ współpraca z jednostkami organizacyjnymi Straży Granicznej, Policji a także z innymi podmiotami w zakresie właściwości zespołu,
- ✧ organizowanie i udział w zwozach strzeleckich, seminariach, warsztatach oraz szkoleniach dot. problematyki szkolenia strzeleckiego,
- ✧ udział w opracowywaniu i nowelizacji programów szkolenia strzeleckiego,
- ✧ prowadzenie działalności publicystycznej związanej z zagadnieniami szkolenia strzeleckiego,
- ✧ organizacja i realizacja doskonalenia zawodowego.

Zespół obejmuje szkoleniem wszystkie poziomy i profile kształcenia począwszy od szkolenia podstawowego, a kończąc na szkoleniach specjalistycznych.

Zoptymalizowane i efektywne prowadzenie zajęć z zakresu szkolenia strzeleckiego umożliwiała oddana we wrześniu 2008 roku nowoczesna, w pełni zautomatyzowana strzelnica kryta. Nagromadzony w niej potencjał środków dydaktycznych pozwala na prowadzenie różnorodnych strzelań, treningu bezstrzałowego, nauki i kontroli celowania oraz wypracowaniu decyzji o użyciu broni w zależności od sytuacji.

Oprócz strzelnicy jako jednego z elementów nauki i doskonalenia umiejętności strzeleckich wykładowcy, instruktorzy a przede wszystkim słuchacze korzystają z sali wykładowej wyposażonej w sprzęt multimedialny, strzelnicy do strzelań sportowych, a także sali z wyposażeniem komputerowym do nauki celnego strzelania.



Nowoczesna strzelnica mieści osiem stanowisk

W czasie zajęć dydaktycznych często wykorzystywana jest strzelnica odkryta, mieszcząca się na terenie kompleksu koszarowego szkoły, co pozwala na doskonalenie umiejętności strzeleckich w różnych warunkach atmosferycznych.

Nowoczesna baza szkoleniowa, profesjonalizm kadry zespołu pozwala przygotować funkcjonariuszy do działania w warunkach zbliżonych do warunków jego pracy-służby.



Zajęcia na strzelnicy otwartej

Niewątpliwie ważnym elementem w pracy wykładowców i instruktorów zespołu jest działalność publicystyczna. Dla potrzeb słuchaczy, a także całej naszej formacji opracowywane są instrukcje poszczególnych jednostek broni strzeleckiej będącej na wyposażeniu Straży Granicznej, a także publikacje, w których zawarte są podstawowe kwestie związane z nauką celnego strzelania i właściwego użytkowania broni.

Istotny wpływ na rozwój i działalność dydaktyczną Zespołu Szkolenia Strzeleckiego mają kontakty z wykładowcami i instruktorami służb mundurowych zarówno w kraju, jak i za granicą.

Współpraca z kadrami dydaktycznymi Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, szkoły Straży Granicznej Litwy, Łotwy i Niemiec pozwalają na wymianę doświadczeń, pogłębianie wiedzy i umiejętności strzeleckich, poszukiwania nowych możliwości rozwoju kadry, a ponadto przynoszą wymierne korzyści szkolonym funkcjonariuszom.



Wspólna realizacja zajęć w szkole Łotewskiej Straży Granicznej – zajęcia prowadzi pplk SG Kazimierz Ejdyś



*Wizyta wykładowców Zespołu Szkolenia Strzeleckiego
w szkole Niemieckiej Straży Granicznej*

Obok działalności stricte dydaktycznej, kadra zespołu organizuje zawody strzeleckie dla funkcjonariuszy Straży Granicznej, organizacji samorządowych i pozarządowych miasta Kętrzyna oraz powiatu kętrzyńskiego. Udział w powyższych przedsięwzięciach w bardzo dużym stopniu podwyższa umiejętności strzeleckie biorących udział w rywalizacji sportowej zawodników, a także konsoliduje zarówno środowisko obecnych i byłych funkcjonariuszy, jak również społeczeństwo lokalne z formacją mundurową.

Drugim ważnym zespołem Zakładu Działań Interwencyjnych jest **Zespół Wychowania Fizycznego**. Tworzą go funkcjonariusze, dla których kultura fizyczna jest nie tylko obszarem działalności zawodowej, ale także pasją oraz istotnym elementem stylu życia. Pracownicy zespołu oprócz wysokich kwalifikacji i kompetencji w zakresie wychowania fizycznego, sportu oraz rekreacji ruchowej, posiadają na swoim koncie liczne starty w różnorodnych zawodach sportowych, począwszy od imprez masowych, a skończywszy na kwalifikowanych mistrzostwach służb mundurowych rangi krajowej i międzynarodowej.

Wśród wielu sukcesów sportowych na plan pierwszy wysuwają się tytuły mistrzowskie w biathlonie letnim, zdobyte przez płk SG Mirosława Szynkowskiego oraz ppłk SG Jacka Guźniczaka na Mistrzostwach Świata Formacji Policyjnych i Straży Pożarnych w Sztokholmie (1999 r.), Indianapolis (2001 r.), Barcelonie (2003 r.), Quebec (2005 r.) i Adelaidzie (2007 r.).



Mistrzostwa Świata Formacji Policyjnych i Straży Pożarnych, Barcelona 2003, na I miejscu płk SG Mirosław Szynkowski i ppłk SG Jacek Guźniczak



Złota drużyna – Zespół Wychowania Fizycznego, od lewej: płk SG Mirosław Szynkowski, ppłk SG Jacek Guźniczak, ppor. SG Piotr Witkowski i chor. SG Grzegorz Mandywel

Poza biathlonem letnim pracownicy zespołu święcą triumfy także w innych dyscyplinach sportowych, czego dowodem są liczne zdobyte nagrody.



*Bieg Przelajowy Służb Mundurowych o Nóż Komandosa, Lubliniec 2007,
z pucharem stoi zwycięzca biegu ppor. SG Piotr Witkowski*



*Międzynarodowe Zawody Szkół Służb Granicznych Krajów Nadbałtyckich,
Kętrzyn 2007 – I miejsce ekipa CS SG*

Oprócz sportowych sukcesów jako zawodnicy pracownicy Zespołu Wychowania Fizycznego CS SG mogą poszczycić się również wysokimi wynikami w pracy szkoleniowej. Niejednokrotnie słuchacze szkoły zajmowali wysokie lokaty w rywalizacji sportowej służb mundurowych na arenie krajowej, a także międzynarodowej. Doskonałymi przykładami są tutaj I miejsce w Międzynarodowych Zawodach Szkół Służb Granicznych Krajów Nadbałtyckich (Kętrzyn 2007 rok), druga lokata w Mistrzostwach Szkół Służb Mundurowych w Biegu Patrolowym (Szczytno 2008 rok) oraz tytuł mistrzowski w Sztafetowym Biegu Zwycięstwa (Gołdap 2009 rok).

Misją Zespołu jest realizowanie procesu dydaktycznego na najwyższym poziomie metodyczno-merytorycznym oraz promowanie postaw prosumatycznych wśród słuchaczy oraz kadry szkoły.

Wykonywanie zadań dydaktycznych w zakresie określonym obowiązującymi programami szkolenia odbywa się w formie zajęć wychowania fizycznego obejmujących swą tematyką gimnastykę ogólnorozwojową, atletykę terenową, gry zespołowe oraz pływanie.

Słuchacze przeszkolenia specjalistycznego wymaganego do mianowania na pierwszy stopień oficerski Straży Granicznej uczestniczą ponadto w obozach szkoleniowo-kondycyjnych, na których realizowane są treści z zakresu narciarstwa oraz kajakarstwa.



Słuchacze podczas zajęć z narciarstwa

Oprócz obowiązkowych form lekcyjnych skierowanych do wszystkich uczestników szkoleń, kadra prowadzi w godzinach popołudniowych konsultacje dydaktyczne, skierowane zarówno do osób wymagających pomocy w opanowaniu treści programowych, jak również do słuchaczy pragnących podnieść na wyższy poziom swoją sprawność fizyczną, umiejętności oraz wiedzę z zakresu kultury fizycznej.

Realizacja użyteczno-zdrowotnych celów kultury fizycznej znajduje swoje odzwierciedlenie w działalności Zespołu podczas organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych.

Przedsięwzięcia te kierowane są głównie do funkcjonariuszy SG, ale także do instytucji współpracujących z CS SG np. Dom Dziecka w Bartoszczach.



Festyn sportowy dla dzieci z Domu Dziecka w Bartoszczach (Kętrzyn 2009)

Istotnym obszarem działalności funkcjonariuszy Zespołu jest permanentne doskonalenie własnych kwalifikacji i kompetencji zawodowych poprzez udział w seminariach, kursach doskonalących oraz innych formach samokształcenia.



*Warsztaty metodyczne z zakresu kształcenia zawodowego dorosłych
(Kętrzyn 2009)*

Zadania związane z doskonaleniem bazy dydaktycznej realizowane są poprzez racjonalne wykorzystanie posiadanych środków, wynikające z wnikliwej analizy priorytetów szkoleniowych.

Patrząc w przyszłość Zespół Wychowania Fizycznego swój strategiczny rozwój widzi w kierunku, jaki wytycza nowoczesna, humanistyczna teoria i metodyka wychowania fizycznego. Koncepcja ta kryje się pod hasłami: edukacji permanentnej, prospekcji, intelektualizacji oraz indywidualizacji.

Najmłodszym zespołem tworzącym Zakład Działań Interwencyjnych jest **Zespół Interwencji Specjalnych**, który istnieje od lutego 2009 r. Zespół jest spadkobiercą i kontynuatorem działań Zespołu Taktyki Interwencji, który istniał od chwili utworzenia Zakładu.

Kadra to przede wszystkim ludzie młodzi, ambitni, wykształceni, fascynaci sztuk walk i sportów ekstremalnych.

Obszar działalności Zespołu Interwencji Specjalnych obejmuje przede wszystkim realizację procesu dydaktycznego przedmiotu taktyka i techniki interwencji. Wykładowcy i instruktorzy prowadzą zajęcia ze słuchaczami na różnych poziomach szkolenia. W trakcie szkolenia podstawowego przygotowuje się funkcjonariuszy do indywidualnego i umiejętnego stosowania środków przymusu bezpośredniego.



Współdziałanie funkcjonariuszy SG podczas interwencji w pomieszczeniu

Na poziomach wyższych tj. szkoleniu podoficerskim i szkoły chorążych realizowane są zagadnienia z zakresu współdziałania z partnerem w trakcie wykonywania zadań służbowych. Do realizacji powyższych celów służy nowoczesna baza dydaktyczna i szeroki wachlarz środków dydaktycznych. Zespół Interwencji Specjalnych ze względu na charakter działalności prowadzi również szkolenia specjalistyczne m.in. z zakresu doprowadzania osób zatrzymanych i stosowania wielofunkcyjnej pałki służbowej typu „TONFA”.



Szkolenie specjalistyczne z zakresu stosowania pałki typu „TONFA” – Wydział Odwodowy ZZD SG w Sanoku; zajęcia prowadzi chor SG Marcin Syta

Obecnie kadra dydaktyczna zespołu przygotowuje się do prowadzenia szkoleń z zakresu doprowadzania cudzoziemców do państwa, do którego następuje wydalenie drogą lądową, powietrzną i morską. W tym celu Centrum Szkolenia SG wraz z Warmińsko-Mazurskim Oddziałem SG i Komendą Główną SG podjęli się budowy makiety samolotu, która pozwoli osiągać cele dydaktyczne.

Dzięki współpracy z komórkami organizacyjnymi Komendy Głównej SG dwóch funkcjonariuszy zespołu miało możliwość uczestniczenia w deportacji obywateli Wietnamu do kraju ich pochodzenia. Zdobyta w ten sposób wiedza i doświadczenie będą miały wpływ na jakość szkolenia funkcjonariuszy w tym zakresie.



Pplk SG Bejnar i por. SG Budziński (w głębi) na lotnisku w Moskwie w trakcie realizacji czynności związanych z wydaleniem obywateli Wietnamu

W celu utrzymania stałego kontaktu z jednostkami organizacyjnymi Straży Granicznej a także poznania specyfiki ich działalności, kadra bierze udział w realizacji wspólnych przedsięwzięć służbowych, m.in. szkoleń specjalistycznych i kursach doskonalących.

Kadra zespołu sukcesywnie bierze udział w procesie doskonalenia zawodowego uczestnicząc i organizując różnego rodzaju szkolenia dając przykład ciągłego rozwoju umiejętności oraz podnoszenia kwalifikacji niezbędnych w procesie nauczania.



*Wspólne szkolenie z funkcjonariuszami Zarządu Zabezpieczenia Działań KG SG
– por. SG Krzysztof Budziński*

Szkolenia wewnątrz zespołu to kolejna metoda na doskonalenie, pogłębienie, utrwalenie i nabycie nowych umiejętności. Przy doborze tematu uwzględnia się specyfikę wykładanego przedmiotu oraz wynikające stąd potrzeby.



*Szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy –
prowadzący por. SG Robert Szkudaj*

Jednym z zadań Zespołu Interwencji Specjalnych jest współpraca z pokrewnymi instytucjami zajmującymi się szkoleniem służb mundurowych w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego oraz taktyki i techniki interwencji. W związku z powyższym zespół utrzymuje ściśle kontakty m.in. z kadrami dydaktyczną Centralnego Ośrodka Szkolenia Służby Więziennej w Kaliszu, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie i Wyższą Szkołą Policji w Szczytnie jak również z federacjami sportowymi sztuk walk, np. Jiu-Jitsu.

Funkcjonariusze uczestniczą w różnego rodzaju warsztatach, szkoleniach i imprezach propagujących rozwój umiejętności utylitarnych niezbędnych do wykonywania obowiązków służbowych.

Warsztaty z zakresu taktyki i technik interwencji zorganizowane przez CSP w Legionowie; na pierwszym planie chor. sztab. SG Mariusz Skórnicki



Seminarium Jiu-Jitsu i technik interwencji w Szczebrzeszynie 2008; od lewej: mł. chor. SG Grzegorz Mandywel, dr Krzysztof Kondratowicz, ppłk SG Jacek Mokrzycki i chor. SG Marcin Syta

Po wejściu Polski do strefy Schengen polscy funkcjonariusze wykonują szereg zadań we współpracy z funkcjonariuszami państw sąsiednich. Współpraca taka istnieje także na niwie szkoleniowej pomiędzy ośrodkami kształcącymi służby graniczne m.in. Litwy i Łotwy.

Na różnego rodzaju seminariach i warsztatach metodycznych wykładowcy i instruktorzy wymieniają się swoimi doświadczeniami wzbogacając tym samym swój zasób wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych.



Warsztaty metodyczne nt. kontroli osób w pojazdach z instruktorami szkoły z Litwy

W zależności od potrzeb kadra zespołu organizuje i realizuje zajęcia ponadprogramowe i treningi dla słuchaczy, którym niezbędna jest pomoc w opanowaniu zadań dydaktycznych. Zajęcia ponadprogramowe prowadzi się w celu przekazania niezbędnych informacji wykraczających poza program szkolenia, lecz istotnych dla procesu kształcenia a treningi w celu doskonalenia zagadnień poznanych na zajęciach. Charakter i specyfika działalności Zespołu Interwencji Specjalnych wymaga od kadry utrzymania na wysokim poziomie sprawności fizycznej. Wykładowcy i instruktorzy osiągają ten cel w różnoraki sposób. Trenując m.in. sztuki walki (taekwondo, zapasy, boks, judo, krav maga) lub poprzez rozwijanie zainteresowań takich jak: nurkowanie letnie i zimowe, nordic walking, pływanie, żeglarstwo, jazda i bieganie na nartach.



Warsztaty Krav Magi w Giżycku

W Zakładzie Działań Interwencyjnych obecnie pracuje 17 funkcjonariuszy i 3 pracowników cywilnych. Każdy z wykładowców i instruktorów posiada wysokie kwalifikacje predysponujące do prowadzenia zajęć w swoim zakresie. Stanowiąc jedno z ogniw systemu kształcenia w Centrum Szkolenia Straży Granicznej, przez swoją działalność dydaktyczną Zakład wnosi istotny wkład w kształtowanie postaw i przygotowanie funkcjonariuszy do wykonywania zadań służbowych, jakie stoją przed Strażą Graniczną.

pplk SG Mikołaj Kisły

CS SG w Kętrzynie

ZAKŁAD PRAWA

Zakład Prawa Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie realizuje w głównej mierze, obok kursów specjalistycznych, doskonalących i kwalifikowanych, zajęcia dydaktyczne z zakresu „Wybranych zagadnień prawa i kryminalistyki”, w ramach których omawiane są również zagadnienia z tematyki Szkolenia Operacyjnego.



*Kadra Zakładu Prawa – od lewej: pplk SG Mirosław Janicki,
chor. sztab. SG Piotr Prochwicz, pplk SG Andrzej Jankowski,
kpt. SG Marek Karczewski, chor. SG Marika Werner-Kaszubska,
mjr SG Robert Leonowicz, pplk SG Mikołaj Kisły,
pplk SG Andrzej Biernacki, chor. sztab. SG Maciej Ziła,
por SG Marek Szymański, mjr SG Dariusz Nawrocki,
por. SG Damian Podbielski*

Po zmianach strukturalnych, które nastąpiły w 2009 r., Zakład składa się z czterech zespołów:

- Zespołu Prawa Materialnego,
- Zespołu Procedur Prawnych,
- Zespołu Zwalczania Przystępczości Zorganizowanej i Przeciwdziałania Terroryzmowi,
- Zespołu Analizy Kryminalnej.

Nauczanie prawa w zakresie niezbędnym do realizacji ustawowych zadań i uprawnień funkcjonariusza SG jest zadaniem obciążonym sporym stopniem trudności. Większość słuchaczy, którzy trafiają na szkolenia do Centrum Szkolenia Straży Granicznej, to osoby nieposiadające kierunkowego wykształcenia a ich wiedza z zakresu prawa ogranicza się do realizowanych na co dzień czynności służbowych. Jeszcze większą trudność z przyswajaniem wiedzy z zakresu „Wybranych zagadnień prawa” mają słuchacze kursów podstawowych oraz podoficerskich i chorążych, dla których w większości przypadków jest to pierwszy kontakt z tą skomplikowaną tematyką. Trudność w zakresie efektywnego przekazania wiedzy rodzi zwłaszcza fakt, iż dla właściwego zrozumienia funkcjonowania systemu prawnego, niezbędne jest właściwe przekazanie podstaw oraz wdrożenie słuchaczy w specyfikę prawa jako nauki. Ważną rolą ciążącą na wykładowcach jest zrealizowanie w dość krótkim czasie zakresu materiału, który zapozna słuchaczy z właściwą nomenklaturą, podstawami wykładni, zasadami tworzenia i interpretacji przepisów prawa, czy właściwego ich stosowania. To właśnie zadanie realizują wykładowcy **Zespołu Prawa Materialnego**.



Zajęcia w terenie

Zespół Prawa Materialnego realizuje szereg zadań o charakterze dydaktycznym. Wykładowcy Zespołu prowadzą zajęcia na wszystkich poziomach szkolenia, a także na kursach specjalistycznych, doskonalących oraz kwalifikowanych.

Tematyka realizowanych przez wykładowców Zespołu zajęć jest bardzo różnorodna, jednak związana jest głównie z zagadnieniami z zakresu prawa materialnego, z wyłączeniem procedur służących jego realizacji. Najważniejszym zadaniem wykładowców jest zapoznanie słuchaczy z podstawowymi pojęciami prawnymi, mechanizmami stosowania prawa, funkcjonowaniem prawa jako systemu oraz właściwe wprowadzenie słuchaczy do kolejnych etapów nauczania związanych głównie z poznaniem i realizacją praktyczną procedur prawnych realizowanych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej. I tak Zespół realizuje zajęcia ze wstępu do prawoznawstwa oraz prawa konstytucyjnego w zakresie niezbędnym dla konkretnego poziomu szkolenia. Wykłady obejmują również zadania i uprawnienia Straży Granicznej, podstawy prawne oraz procedury realizacji podstawowych czynności służbowych, jak legitymowanie oraz kontrola ruchu drogowego, a także prawidłowy sposób dokumentowania takich czynności.

Wykładowcy Zespołu Prawa Materialnego omawiają również podczas realizowanych zajęć podstawowe zagadnienia z zakresu prawa karnego oraz prawa wykroczeń, jak chociażby źródła, zasady obowiązywania poprzez pojęcie i podział czynów zabronionych, system kar i środków karnych, wyłączenie odpowiedzialności karnej oraz immunitety, aż po ustawowe znamiona przestępstw i wykroczeń znajdujących się we właściwości Straży Granicznej.

To właśnie wykładowcy tego Zespołu zapoznają słuchaczy z zasadami stosowania środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej, a także właściwym dokumentowaniem ich zastosowania.

Reasumując Zespół Prawa Materialnego ma za zadanie zapoznać słuchaczy z podstawowymi zagadnieniami z zakresu prawa materialnego oraz przygotować do dalszych etapów szkolenia.

Zespół Procedur Prawnych Zakładu Prawa jest komórką organizacyjną Centrum Szkolenia Straży Granicznej realizującą zadania dydaktyczne w zakresie stosowania norm prawa karnego formalnego w toku postępowań leżących we właściwości rzeczowej SG oraz taktyki i meto-

dyki czynności procesowych realizowanych w toku postępowań karnych, jak również formalno-prawnych aspektów dokumentowania czynności procesowych.

W zespole zatrudnieni są wykładowcy dysponujący bogatym doświadczeniem zawodowym wyniesionym ze służby w pionie operacyjno-śledczym SG.

Zespół realizuje zajęcia programowe zarówno na szkoleniach kwalifikowanych np. kursie oficerskim o specjalności dochodzeniowo-śledczej, jak też na kursach doskonalących i specjalistycznych.



Zajęcia z prawa prowadzi ppłk SG Andrzej Jankowski

Tematyka powyższych szkoleń obejmuje między innymi zasady prawa karnego formalnego oraz wykładnię przepisów kodeksu postępowania karnego, ze szczególnym uwzględnieniem regulacji związanych z prowadzeniem czynności sprawdzających, czynności realizowanych w trybie nie cierpiącym zwłoki, jak również wszelkich czynności wykonywanych w toku postępowań przygotowawczych prowadzonych zgodnie z właściwością rzeczową SG.

Szczególne miejsce w problematyce realizowanych przez Zespół szkoleń zajmują taktyczne aspekty wykonywania poszczególnych czynności procesowych, takich jak np. przeszukanie, przesłuchanie, oględziny miejsca zdarzenia, jak też czynności związane ze stosowaniem środków przymusu procesowego, ze szczególnym uwzględnieniem zatrzymania osoby.

Dodatkowo w trakcie zajęć omawiane są zasady planowania i koordynacji czynności procesowych oraz zasady sprawowania nadzoru nad wykonywaniem tych czynności. Uzupełnienie tematyki szkoleń stanowią formalno-prawne i praktyczne aspekty współdziałania funkcjonariuszy realizujących czynności operacyjno-śledcze z organami wymiaru sprawiedliwości, prokuratury oraz organami ścigania, administracji publicznej i samorządowej, jak również z innymi upoważnionymi podmiotami.

Znaczną część zajęć dydaktycznych realizowanych przez kadre Zespołu stanowią ćwiczenia praktyczne związane ze sporządzaniem przez słuchaczy dokumentacji procesowej z poszczególnych czynności wykonywanych w toku prowadzonych postępowań.

W trakcie prowadzenia szkoleń specjalistycznych wykorzystywane są głównie metody problemowe, aktywizujące słuchaczy i pozwalające na praktyczne zastosowanie nabytej wiedzy teoretycznej. Zajęcia takie dotyczą głównie praktycznych aspektów czynności przesłuchania świadków i podejrzanych, konfrontacji, przeszukania osób, pomieszczeń i rzeczy, okazania, eksperymentu procesowego oraz szeregu innych.

Kursy specjalistyczne i doskonalące wzbogacane są o doświadczenia gości zapraszanych w charakterze wykładowców do udziału w tych szkoleniach. Wśród nich znajdują się między innymi przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości, prokuratury, Policji, Izby Celnej i Służby Więziennej. Wykładowcy zespołu prowadzą także różnego rodzaju szkolenia wyjazdowe dla poszczególnych oddziałów SG.

Wychodząc naprzeciw ciągle zmieniającym się potrzebom dydaktycznym wskazywanym przez kierownictwo pionu – Zarząd Operacyjno-Śledczy Komendy Głównej SG oraz uwzględniając zmiany wprowadzane w obowiązujących aktach prawnych, kadra zespołu systematycznie opracowuje nowe i aktualizuje dotychczas obowiązujące programy szkolenia.

Zaangażowanie naszego kraju w rozwiązywanie globalnych problemów społeczno-politycznych, aktywne wspieranie pokojowych inicjatyw, udział polskich sił zbrojnych w misjach stabilizacyjnych w różnych rejonach świata, czynny udział w koalicji antyterrorystycznej po 11 września 2001 roku oraz szybka globalizacja przyczyniły się do tego, iż Polska w XXI w. stanęła w obliczu racjonalnego zagrożenia atakami terrorystycznymi.

Spowodowało to konieczność opracowania skutecznych metod zapobiegania i zwalczania terroryzmu na terytorium RP. Jako, że ważne miejsce wśród podmiotów systemu bezpieczeństwa państwa zajmuje Straż Graniczna, podjęto w 2007 roku decyzję dodania do ustawowych zadań naszej formacji kolejnego – niezwykle ważnego z punktu widzenia bezpieczeństwa obywateli Polski – zadania, tj.: prowadzenia czynności w celu rozpoznawania i przeciwdziałania zagrożeniom terroryzmem.

Komendant główny Straży Granicznej przedmiotowe szkolenie podległych mu funkcjonariuszy powierzył Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie. W wyniku reorganizacji struktury ośrodka, w dniu 2 lutego 2008 roku utworzono ***Zespół Zwalczania Przystępczości Zorganizowanej i Przeciwdziałania Terroryzmu***.



Połączenie dwóch na pozór różnych dziedzin w ramach jednego Zespołu nie było przypadkowe, bowiem od dłuższego czasu dostrzegalne jest łączenie się w wielu aspektach terroryzmu z przestępczością zorganizowaną, która coraz częściej przybiera od momentu unifikowania się krajów europejskich charakter transgraniczny. Dlatego też zwalczanie przestępczości zorganizowanej, będącej niejednokrotnie narzędziem pozyskiwania źródeł finansowania działań ekstremistycznych ugrupowań terrorystycznych, stało się fundamentalnym zadaniem Straży Granicznej nierozdzielnie związanym i jednocześnie wynikającym z realizacji ustawowych zadań naszej formacji. Zespół Zwalczania Przystępczości Zor-

ganizowanej i Przeciwdziałania Terroryzmowi szkoli funkcjonariuszy SG jak skutecznie i efektywnie ujawniać, przeciwdziałać i neutralizować powyższe zagrożenia podczas ich codziennej służby.



Zajęcia prowadzi pplk SG Mikołaj Kisty

Do zadań Zespołu Zwalczenia Przystępczości Zorganizowanej i Przeciwdziałania Terroryzmowi należy między innymi przygotowywanie, organizowanie i prowadzenie zajęć dydaktycznych, szkoleń specjalistycznych oraz kursów doskonalących dla funkcjonariuszy Straży Granicznej obejmujących swoją tematyką między innymi:

- kryminalistyczne aspekty taktyki rozpoznawania, zapobiegania, wykrywania przestępstw i wykroczeń oraz ścigania ich sprawców,
- zwalczania przestępczości zorganizowanej, leżącej we właściwości ścigania SG,
- uzyskiwanie, gromadzenie i wykorzystywanie informacji,
- pozaprocessowe czynności wykrywcze,
- planowanie, organizację oraz zasady prowadzenia działań zmierzających do rozpoznawania i rozpracowywania środowisk przestępczych,
- realizację złożonych form i metod walki z przestępczością,
- wykorzystanie technicznych środków specjalnych,
- taktyczne aspekty rozpoznawania i wykrywania zagrożeń w międzynarodowej komunikacji lotniczej, morskiej, drogowej i kolejowej,

- istotę, typologię i dynamikę rozwoju terroryzmu oraz rodzaje organizacji terrorystycznych,
- obszary, specyfikę i psychologię działań terrorystycznych,
- problematykę norm prawa krajowego, regionalnego i międzynarodowego w przedmiocie zwalczania terroryzmu, wiążących Straż Graniczną,
- uzyskiwanie, gromadzenie i wykorzystywanie informacji do rozpoznawania i zapobiegania zagrożeniom terrorystycznym,
- formy, metody i osiągnięcia techniczne stosowane w sferze ochrony antyterrorystycznej,
- planowanie, organizację i zasady prowadzenia działań w sytuacjach zagrożenia terrorystycznego,
- analizę wybranych aktów terroru pod kątem przeciwdziałania im oraz podjęcia właściwej prewencji,
- likwidację skutków zamachów terrorystycznych.

Zespół Zwalczania Przystępczości Zorganizowanej i Przeciwdziałania Terroryzmowi aktywnie uczestniczy w konferencjach, seminariach, sympoziach i szkoleniach dotyczących walki z przestępczością zorganizowaną i terroryzmem. Wykładowcy Zespołu w 2008 r. byli m.in. uczestnikami:

- seminarium „Zwalczanie terroryzmu A.D. 2008 – jaka przyszłość” w Collegium Civitas w Warszawie,
- w konferencji organizowanej przez BBN i AON nt. „Strategiczny Przegląd Bezpieczeństwa Narodowego – droga do bezpieczeństwa Polski”,
- w konferencji organizowanej przez CBS KGP nt. „Zagrożenia terrorystyczne i ekstremistyczne – rozpoznawanie, zapobieganie, neutralizacja”,
- warsztatach organizowanych przez Szkołę policji w Pile nt. „Zwalczanie terroryzmu i przestępczości zorganizowanej”,
- w międzynarodowej konferencji naukowo-szkoleniowej organizowanej przez Ministerstwo Obrony Narodowej nt. „Terroryzm a zabezpieczenie imprez masowych”.

Ponadto prowadzona jest permanentna współpraca z jednostkami Komendy Głównej SG, Oddziałami i Ośrodkami Szkolenia SG oraz podmiotami zewnętrznymi w zakresie podnoszenia efektywności prowa-

dzionej działalności szkoleniowej, jak również popularyzowania standardów kryminalistycznych wykorzystywanych do zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz terroryzmu.

W pierwszej połowie 2009 r. odbyły się w Komendzie Głównej SG spotkania przedstawicieli Ośrodków Szkolenia SG z Kętrzyna i Koszalina. Na spotkaniach tych uzgodnione zostały obszary odpowiedzialności merytorycznej każdej ze szkół. W konkluzji tych spotkań Zespół Zwalczania Przestępczości Zorganizowanej i Przeciwdziałania Terroryzmowi opracuje analizę zasobów programów szkoleniowych adresowanych do funkcjonariuszy SG oraz zorganizuje warsztaty, w ramach których, w oparciu o opracowane materiały analityczne uszczegółowiona zostanie problematyka realizowanych kursów specjalistycznych i doskonalących realizowanych przez Zespół. Efektem powyższych prac będzie przygotowanie nowej oferty programowej.

Ponadto Zespół Zwalczania Przestępczości Zorganizowanej i Przeciwdziałania Terroryzmowi aktualnie aktywnie pracuje nad przygotowaniem aplikacji do programu unijnego mającego na celu zorganizowanie cyklu sympozjów międzynarodowych poświęconych roli i znaczeniu służb granicznych w walce z terroryzmem. W ramach powyższego przedsięwzięcia zaplanowano czynny udział przedstawicieli służb granicznych państw Unii Europejskiej oraz przedstawicieli krajowych służb i środowisk naukowych zajmujących się przedmiotową problematyką.

Zespół Analizy Kryminalnej w Centrum Szkolenia SG funkcjonuje od 2005 roku. W ramach modelu wdrażania analizy kryminalnej w Straży Granicznej w marcu 2006 r. wyposażono pracownię zespołu w sprzęt analityczny zakupiony z funduszy unijnych. Pierwsze szkolenie z Kryminalnej Analizy Operacyjnej odbyło się w lipcu 2006 roku. Do chwili obecnej zrealizowano 14 edycji, w tym 10 edycji dla Straży Granicznej.

Uczestnikami szkoleń byli przede wszystkim funkcjonariusze i pracownicy cywilni Straży Granicznej. Ponadto w szkoleniach tych uczestniczyli funkcjonariusze Służb Granicznych Republiki Litwy oraz pracownicy Prokuratury Krajowej.

Pod auspicjami Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM) na Ukrainie oraz Organizacji Bezpieczeństwa Wewnątrz Europy (OBWE) w ramach projektu „Wzmocnienie zarządzania migracją na Ukra-

inie”, zrealizowano również cztery edycje szkoleń specjalistycznych dla funkcjonariuszy Państwowej Służby Granicznej Ukrainy.

Oferta szkoleniowa Zespołu Analizy Kryminalnej obejmuje:

- 4-tygodniowe szkolenie specjalistyczne *Kryminalna Analiza Operacyjna*,
- 2-tygodniowe szkolenie specjalistyczne *Analiza Strategiczna i Ryzyka według modelu CIRAM*,
- 1-tygodniowy kurs doskonalący *Zastosowanie Analizy Kryminalnej w pracy operacyjno-śledczej*,
- 1-tygodniowe szkolenie specjalistyczne *Analiza Ryzyka na poziomie taktycznym*,
- 3-dniowy kurs doskonalący *Zarządzanie Analizą Kryminalną*.

Ponadto corocznie zespół prowadzi warsztaty analityczne dla pracowników cywilnych i funkcjonariuszy zajmujących się kryminalną analizą operacyjną. W trakcie warsztatów następuje wymiana doświadczeń w pracy analitycznej oraz prezentowane są nowoczesne metody i techniki oraz narzędzia analityczne.

Kadra zespołu współpracuje z wykładowcami Zespołu Analizy Kryminalnej Wyższej Szkoły Policji, analitykami Wywiadu Kryminalnego Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie, a na bieżąco także z analitykami kryminalnymi naszej formacji.



*Od lewej mjr SG Dariusz Nawrocki, ppłk SG Mirosław Janicki,
chor. sztab. SG Piotr Prochwicz*

ppor. SG Agnieszka Bałdyga

CS SG w Kętrzynie

WYDZIAŁ Kadr

Wydział Kadr jest jedną z administracyjnych komórek organizacyjnych Centrum Szkolenia Straży Granicznej, która realizuje zadania wynikające z przepisów ustawy o Straży Granicznej oraz przepisów wydanych na jej podstawie w zakresie spraw osobowych funkcjonariuszy, a także przepisów kodeksu pracy i przepisów wydanych na jego podstawie w sprawach dotyczących pracowników. Głównym zadaniem Wydziału jest zapewnienie Komendantowi Centrum Szkolenia Straży Granicznej właściwej realizacji uprawnień kierownika jednostki organizacyjnej Straży Granicznej w zakresie spraw wynikających ze stosunku służbowego i stosunku pracy.

Wydział Kadr Centrum Szkolenia Straży Granicznej składa się z dwóch Zespołów:

1. Zespołu Spraw Osobowych;
2. Zespołu Organizacji i Naboru.

Aktualnie w Wydziale Kadr CS SG obowiązki służbowe realizuje 5 funkcjonariuszy oraz 3 pracowników na stanowiskach pomocniczych.

Zespół Spraw Osobowych realizuje zadania z zakresu szeroko pojętych spraw osobowych funkcjonariuszy i pracowników, a w szczególności sprawy dotyczące nawiązania, zmiany oraz ustania stosunku służbowego/pracy, w tym tworzenie projektów decyzji, postanowień, rozkazów, wniosków o mianowanie na kolejne stopnie SG, wniosków o nadanie odznaczeń resortowych i państwowych. Poszczególni funkcjonariusze i pracownicy Zespołu zajmują się prowadzeniem i aktualizowaniem akt osobowych funkcjonariuszy i pracowników.

Istotnym zadaniem realizowanym przez Zespół jest prowadzenie i bieżące aktualizowanie systemu FT – Kadry, który zapewnia przekaz danych między Centrum Szkolenia Straży Granicznej a Wydziałem Finansów Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej, który zgodnie ze Statutem CS SG, zapewnia obsługę finansową tutejszemu ośrodkowi szkolenia.



*Od lewej: Justyna Suchocka, st. sierż. SG Paweł Guz,
mł. chor. SG Ursyn Krusiński, mł. chor. SG Joanna Irska,
ppor. SG Agnieszka Baldyga, Marzena Łotys,
chor. SG Adam Wróblewski, Halina Różańska*

Zespół Spraw Osobowych zapewnia Komendantowi realizację uprawnień z zakresu podległości dyscyplinarnej, poprzez tworzenie projektów postanowień, orzeczeń dyscyplinarnych, notatek urzędowych, a niejednokrotnie poprzez prowadzenie czynności wyjaśniających i postępowań dyscyplinarnych w stosunku do kadry Ośrodka, jak również słuchaczy Centrum Szkolenia SG.

Kolejnym zadaniem Zespołu jest prowadzenie szeregu ewidencji, takich jak: rejestr akt osobowych funkcjonariuszy i pracowników, ewidencja czasu służby/pracy, ewidencja legitymacji służbowych i znaków identyfikacyjnych, ewidencja referentek, czy rejestr spraw dyscyplinarnych oraz jeden z najważniejszych dokumentów w każdej jednostce organizacyjnej SG – książka obsady etatowej. Pracownik Zespołu Spraw Osobowych prowadzi ewidencję poleceń wyjazdów służbowych oraz przygotowuje polecenia wyjazdów służbowych poszczególnym funkcjo-

nariuszom i pracownikom, a także zajmuje się przygotowaniem rozkazu dziennego Komendanta CS SG w zakresie wynikającym z pracy Wydziału. Ponadto Wydział Kadr sprawuje także nadzór nad planowaniem i realizacją planów urlopów. Do zadań funkcjonariuszy i pracowników Zespołu Organizacji i Naboru należy prowadzenie procedury kwalifikacyjnej w stosunku do kandydatów do służby lub pracy w Centrum Szkolenia Straży Granicznej. W przypadku naboru na stanowisko pomocnicze Zespół przygotowuje projekt oferty pracy na wakowane stanowisko, gromadzi i analizuje pod względem formalnym oferty kandydatów do pracy, a następnie organizuje postępowanie kwalifikacyjne, które umożliwi bezpośredni wybór kandydata.

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w zakresie prowadzenia postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w SG przedstawiciel Zespołu przeprowadza rozmowę informacyjną z kandydatem do służby, a następnie zapewnia właściwy przebieg poszczególnych etapów postępowania kwalifikacyjnego poprzez gromadzenie odnośnej dokumentacji oraz ustalanie terminów badań i testów wymaganych w toku postępowania. Ponadto Zespół uczestniczy w procedurze przenoszenia funkcjonariuszy innych formacji do dalszego pełnienia służby w Straży Granicznej.

Wydział Kadr stale współpracuje ze specjalistą ds. bhp i specjalistą ds. ppoż. w zakresie aktualizacji szkoleń z przedmiotowych zakresów, starszym specjalistą ds. obronnych w zakresie opracowania i aktualizacji dokumentów dotyczących spraw mobilizacyjno-obronnych, Samodzielną Sekcją Ochrony Informacji Niejawnych w zakresie postępowań sprawdzających kandydatów do służby/pracy oraz wymiany danych niezbędnych do wykonywania zadań statutowych, z Wydziałem Finansów Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG w zakresie obsługi finansowej funkcjonariuszy i pracowników, Wydziałem Techniki i Zaopatrzenia w zakresie wymiany informacji niezbędnych do właściwego zaopatrywania funkcjonariuszy w składniki umundurowania oraz uzbrojenia, właściwym Wydziałem Zamiejscowym Zarządu Spraw Wewnętrznych SG w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów, Biurem Kadr i Szkolenia Komendy Głównej Straży Granicznej w zakresie okresowej sprawozdawczości oraz w sprawach, w których wymagany jest udział bądź stanowisko Biura, a także Zakładem Emerytalno-Rentowym Ministerstwa Spraw

Wewnętrznych i Administracji w sprawach funkcjonariuszy odchodzących ze służby w SG. Wydział Kadr każdorazowo bierze czynny udział w uroczystościach wewnętrznych Centrum Szkolenia Straży Granicznej oraz obchodach świąt państwowych i resortowych poprzez przygotowanie komunikatów, aktów mianowań oraz prowadzenie uroczystości.

Poza tym funkcjonariusze i pracownicy Wydziału Kadr zaangażowani są w realizację procesu doskonalenia zawodowego kadry CS SG. Szkolenia, kursy i warsztaty adresowane do kadry ośrodka odbywają się przy ścisłej współpracy między Wydziałem a Zespołem Metodyki Kształcenia Zakładu Organizacji Dydaktyki. Swym zakresem obejmują problematykę z zakresu spraw osobowych i prawa pracy. Nieocenionym wsparciem jest posiadanie w szeregach Wydziału Kadr specjalisty z zakresu zagadnień psychologicznych i komunikacyjnych, który służy pomocą nie tylko w ramach zajęć programowych, ale również w czasie dogodnym dla zainteresowanych funkcjonariuszy i pracowników oraz słuchaczy naszego Ośrodka Szkolenia.



*Od lewej: Halina Różańska,
Justyna Suchocka*

Podkreślenia wymaga fakt, iż Naczelnik Wydziału Kadr pełni funkcję Sekretarza Kapituły Odznaki Pamiątkowej Centrum Szkolenia Straży Granicznej. Do kompetencji Naczelnika należy zwołanie kapituły oraz realizacja wniosku o nadanie odznaczenia. Podsumowując, wyrażamy nadzieję, iż niniejszy artykuł przybliżył specyfikę zadań realizowanych przez Wydział Kadr. Zadań jakkolwiek pozbawionych cech spektakularnych, jednakże stanowiących ważki fundament pod realizację głównego celu Centrum Szkolenia SG, jakim jest działalność dydaktyczna.



Justyna Suchocka



Halina Róžańska



Od lewej: Justyna Suchocka, Halina Różańska, ppor. SG Agnieszka Bałdyga

pplk SG Andrzej Skóra

CS SG w Kętrzynie

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

Od wielu miesięcy szereg inicjatyw i już zrealizowanych przedsięwzięć zbliżają nas do 8 września – dnia, w którym zgodnie z posiadaną wiedzą zapadła decyzja o przeniesieniu szkoły z jej dotychczasowej lokalizacji w Ostródzie do Kętrzyna. Mija dokładnie 60 lat od chwili, w której Kętrzyn staje się miastem na stałe wpisującym się w historię ochrony granicy Rzeczypospolitej – miejscem, do którego pamięcią wracają i wracać będą kolejne pokolenia absolwentów i tych, którzy poświęcili im swój czas, dzieląc się ogromną, wyniesioną ze służby wiedzą.

Wydział Prezydialny stał się komórką, która obok czynności wynikających z formalnego podziału czynności przyjęła na siebie ciężar upamiętnienia 60 Rocznicy Szkolenia Formacji Granicznych w Kętrzynie i skoordynowania przedsięwzięć wpisujących się w tę rocznicę.

Wcześniej zrealizowane projekty, jak choćby organizowane konferencje i uroczystości (w tym te najważniejsze, związane z nadaniem szkole sztandaru i imienia) stały się przyczynkiem do tego, aby zbliżającą się rocznicę potraktować i przygotować na nieodbiegającym od już wypracowanych standardów poziomie.



Nadanie sztandaru szkole



*Nadanie szkole imienia
Żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza*

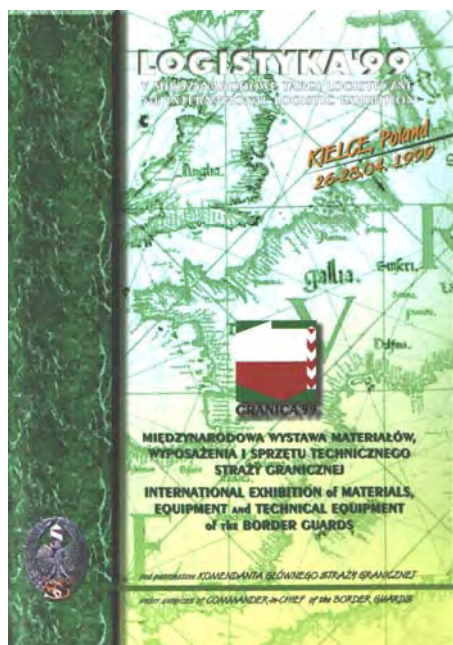
Nikt z nas nie przypuszczał, że kryzys finansowy spowalniający gospodarkę w całej Europie spowoduje konieczność wdrożenia programów oszczędnościowych w Straży Granicznej i rezygnacji w związku z tym z szeregu pomysłów mających podkreślić nasze święto. Niemniej jednak chcę, aby ten właśnie – odbiegający w treści od wcześniej wydanych – numer biuletynu zatrzymał nas wszystkich funkcjonariuszy i pracowników Centrum na krótką chwilę w miejscu, w którym dziś jesteśmy – w chwili, w której szkoła kończy 60 lat.

Wydział Prezydyjalny powołany w celu zabezpieczenia działań realizowanych przez Komendanta w zakresie organizacyjnym i administracyjno-prawnym, to komórka organizacyjna, której skład na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat ulegał ciągłym zmianom. Jej obecny kształt to w dużej mierze dzieło poprzednich funkcjonariuszy i pracowników, którzy od momentu utworzenia Wydziału kreowali jego wizerunek.

Od dnia utworzenia Centrum Szkolenia SG wydział organizował i współorganizował szereg przedsięwzięć o zasięgu zarówno lokalnym, jak i ogólnopolskim, a nawet międzynarodowym.

Do doświadczeń, w których często szukamy inspiracji do kolejnych wyzwań zaliczyć należy organizację udziału SG w Międzynarodowych Targach Logistycznych „LOGISTYKA” w Kielcach (1999-2004), których założenia organizacyjno-programowe oraz organizację dnia otwarcia powierzano właśnie wydziałowi, organizację udziału SG w warszawskich

targach logistycznych „CŁO i GRANICA” (hotel „VICTORIA”), organizację XIV Centralnych Obchodów Święta Straży Granicznej (Giżycko 2005 r.), organizację dziesiątków promocji i zakończeń szkoleń.



„Złoty Monoli” statuetka Komendanta Głównego – targi Kielce



Giżycko – Plac Marszałka J. Piłsudskiego 16.05.2005 – Centralne Obchody XIV Rocznicy Powstania Straży Granicznej



Gizycko 16.05. 2005 – XIV Rocznicą Powstania Straży Granicznej



*Międzynarodowa promocja Kursu Oficerskiego
Kętrzyn 2004*

Od kilku lat we współdziałaniu z Gabinetem Komendanta Głównego SG, Policją i Państwową Strażą Pożarną organizowane są przedsięwzięcia informacyjno-profilaktyczne: „Razem bezpieczniej”, „Bezpieczne miasto”, „Bądź bezpieczny w mieście ze Strażą Graniczną”, „Bezpieczne wakacje” (organizowane pod patronatem i z udziałem Szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego).



16 czerwca 2009 Warszawa – festyn „Bezpieczne wakacje”



*„Dzień Dziecka 2009 – Bezpieczne wakacje”
Kętrzyn 2009*

Niemala część aktywności Wydziału poświęcona jest upamiętnianiu tradycji polskich formacji granicznych. Organizowane od kilku lat konferencje zakończyły się wydaniem szeregu publikacji wysoko ocenionych w gronie osób zawodowo zajmujących się zagadnieniem.

- ✧ Konferencja naukowa z okazji 60-lecia powstania Wojsk Ochrony Pogranicza – 5-6.09.2005.
- ✧ Konferencja naukowa nt.: „Dzieje organizacji polskich formacji ochrony granic – od obrony potocznej do II wojny światowej” – 20.04.2007 Warszawa.
- ✧ Konferencja naukowa „Amor Patriae Nostra Lex Losy funkcjonariuszy i żołnierzy polskich formacji granicznych w latach II wojny światowej i okresie powojennym” – Warszawa 13.11.2007.
- ✧ Konferencja – „Służba kobiet w formacjach mundurowych w XXI wieku” – 05.03.2008, Centralna Biblioteka Wojskowa, Warszawa.
- ✧ „Konferencja naukowa z okazji 80 rocznicy powstania Straży Granicznej II RP” – 5-6.06.2008.
- ✧ Międzynarodowa Konferencja Naukowa „POLSKA W SCHENGEN” – 28-29.10.2008.



*Kętrzyn 5-6.09.2005 konferencja naukowa z okazji 60-lecia powstania
Wojsk Ochrony Pogranicza*

W aktywność tę wpisały się również budowa i odsłonięcie obelisku „Na Straży Polskich Granic”, wykonanie i odsłonięcie tablic: „In Perpetuum Rei Memoriam” – w związku z nadaniem imienia Centrum oraz tablicy na bloku 27 poświęconej 60-leciu szkolenia formacji granicznych w Kętrzynie 1949-2009.





Obelisk „IN PERPETUAM REI MEMORIAM” odslonięty w związku z nadaniem Centrum imienia „Żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza”

*08.09.2009
– odslonięcie tablicy pamiątkowej
„60-lecie szkolenia formacji granicznych
w Kętrzynie”*



Z coraz większym zaangażowaniem uczestniczymy w projektach związanych z upamiętnianiem miejsc związanych z bohaterską obroną polskich granic.

Zarówno w roku ubiegłym, jak i w bieżącym włączyliśmy się w obchody rocznicy (69 i 70) wybuchu II wojny światowej organizowane przez władze Mławy, wspierając sztab pasjonatów chcących przywrócić pamięć bohaterów września 1939 roku.



Mława – 70 rocznica wybuchu II wojny światowej

Wciąż realizowane są prace zmierzające do wykonania pełnego wykazu absolwentów szkoły oraz wydania wspomnień byłych żołnierzy, funkcjonariuszy i pracowników, którym to zagadnieniom bez reszty poświęcił się ppłk SG Kajetan Szczepański (organizator i współorganizator wielu cennych przedsięwzięć, w tym szeregu wystaw).



Ogromną dla nas bolączką jest fakt, iż szkoła o tak długiej i bogatej historii wciąż nie ma swojej Sali Tradycji i czynimy wszystko, aby mimo trudnej sytuacji finansowej sprostać temu wyzwaniu.

Odrębnymi, lecz równie ważnymi formami aktywności Wydziału są:

- ✧ dbanie o prawidłowy obieg i archiwizowanie informacji jawnych w jednostce – za zagadnienie to odpowiada Kancelaria Jawna – komórka, która mimo niewielkiego składu osobowego i mimo wciąż rosnącej liczby spraw oraz przesyłanych dokumentów skutecznie realizuje stawiane jej zadania,
- ✧ archiwizowanie dokumentacji foto i video z życia szkoły,
- ✧ administrowanie stronami internetową i intranetową, za co odpowiada starszy specjalista Wydziału.

Rok 2009 w funkcjonowaniu szkoły jest szczególny. Obok obchodzonego jubileuszu tworzone są nowe komórki organizacyjne i przyjmowane nowe zadania.



Od lewej: ppłk SG Andrzej Skóra, por. SG Adam Śnieżko, Urszula Pejska, Noemi Chmielewska, st. chor. SG Edward Milewski, chor. SG Agata Strachel, Justyna Suchocka, Rafał Szoska, mjr SG Dariusz Szydłowski

To rok szczególny jednak również z punktu widzenia nas funkcjonariuszy i pracowników wydziału. Czworu z naszego zespołu powiększyły się rodziny – przybyło nam trzech chłopców oraz jedna dziewczynka. Szczęśliwym rodzicom składamy serdeczne gratulacje.

pplk SG Andrzej Sikorski

CS SG w Kętrzynie

PODODDZIAŁY SZKOLNE

Chcąc mówić o pododdziałach szkolnych należy sięgnąć do ich historii. Wiadomo, że istnieją od powstania szkoły, ale swoją nazwę jako Pododdziały Szkolne noszą od niedawna.

W 1991 roku po likwidacji etatu dowódcy batalionu podchorążych powstał etat komendanta Pododdziałów Szkolnych. W tym też roku zaprzestano naboru na pierwszy rok studiów Filii Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Zmechanizowanych. W Kętrzynie pozostał II, III i IV rocznik podchorążych. Ostatnia promocja absolwentów Filii Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Zmechanizowanych odbyła się w 1994 roku

Do 1993 roku istniały dwie kompanie szkoły chorążych 11-miesięczne, nabór przyjmowano z cywila.

Podoficerska Szkoła Zawodowa istniała do 1993 roku. W 1991 roku 9-miesięczny tryb szkolenia skrócono do 6 miesięcy.

W 1992 r. w CS SG naukę rozpoczęło Studium Oficerskie na kompanii kursów.

W 1995 r. utworzono kompanię służby kandydackiej, gdzie szkolono młodszych specjalistów i dowódców drużyn (4 kompania). Na bazie 4 kompanii w 1996 r. utworzono kolejny pododdział – powstała 1 kompania, która istniała do 2001 roku.

W tym czasie istniało pięć pododdziałów:

- 1 kompania – szkolna – młodszy specjaliści służby kandydackiej,
- 2 kompania – szkoła chorążych,
- 3 kompania – szkoła chorążych – dowodził komendant Szkoły Chorążych,
- 4 kompania szkolna – dowódcy drużyn służby kandydackiej;
- 5 kompania – kompania kursów.

W 1998 roku rozpoczął działalność nowy pododdział – I i II etap Studium Służby Granicznej – dowodzony przez komendanta Studium Służby.

W dniu 1 października 2001 roku Staniewo podporządkowane zostało Centrum Szkolenia Straży Granicznej. Do struktury organizacyjnej Pododdziałów Szkolnych podporządkowano także Strażnicę Szkolną Staniewo (Placówka Szkolna Staniewo), gdzie do chwili obecnej prowadzone są szkolenia w terenie ze słuchaczami CS SG.



Po zakończeniu naboru i szkoleń funkcjonariuszy Straży Kandydackiej w 2003 r. na bazie 4 Kompanii Szkolnej powstała Szkoła Podoficerska.

W 2004 roku Studium Służby Granicznej ponownie zmieniło nazwę na Szkołę Chorążych.

Po remoncie bloku nr 4 w 2006 roku powstał nowy Pododdział nazywany Kursem Oficerskim. Blok był poddany kapitalnemu remontowi, a widok jednego z pokoi zamieszczono na poniższych stronach.

Rok 2009 przyniósł kolejne zmiany w strukturze Pododdziałów Szkolnych – powstały Kursy Doskonalące. Pododdział ten zostanie usytuowany w remontowanym obecnie bloku nr 20.



*Wyremontowane pomieszczenia
w internacie w bloku nr 4*



*Wyremontowane pomieszczenia sanitarne
w internacie w bloku nr 4*

Poddasze bloku nr 4 wykorzystane zostało na sale wykładowe oraz pomieszczenia do rekreacji i wypoczynku słuchaczy.







*Wyremontowane pomieszczenia sanitarne
w internacie w bloku nr 20*

- Do głównych zadań Pododdziałów Szkolnych należy:
- zapewnienie właściwej i sprawnej realizacji zadań służbowych przez podległe komórki wchodzące w skład pododdziałów szkolnych (Kurs Oficerski, Szkoła Chorążych, Szkoła Podoficerska, Centralny Magazyn Pododdziałów Szkolnych, Kurs szkoleń doskonalących,
 - zapewnienie gotowości pododdziałów do działań jako nieetatowy pododdział odwodowy centralnego podporządkowania komendanta głównego Straży Granicznej oraz sprawowanie nadzoru nad organizacją i pełnieniem służb wewnętrznych przez słuchaczy,
 - zapewnienie gotowości pododdziałów do działań w ramach osiągania wyższych stanów gotowości obronnej,
 - organizowanie na wysokim poziomie uroczystości szkolnych w Centrum oraz aktywny udział w organizowanych obchodach świąt państwowych i patriotyczno-religijnych,

- zapewnienie zakwaterowania i właściwych warunków socjalno-bytowych słuchaczom odbywającym szkolenie w Centrum, pracownikom SG, komisji oraz zaproszonym gościom i delegacjom zagranicznym,
- dopełnienie obowiązku meldunkowego przybyłych osób na pobyt czasowy,
- zapewnienie właściwego stanu żywienia słuchaczy oraz osób zaproszonych,
- sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów oraz zasad regulaminowego zachowania się funkcjonariuszy oraz porządku obowiązującego w jednostce i w miejscu zakwaterowania,
- realizowanie zajęć programowych z przepisów i regulaminów Straży Granicznej oraz organizowanie treningów, instruktaży, zajęć doskonalących dla słuchaczy,
- organizowanie przedsięwzięć kulturalnych oraz sportowo-rekreacyjnych dla słuchaczy,
- opiniowanie słuchaczy zgodnie z obowiązującymi przepisami na zakończenie szkolenia,
- prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie kształtowania właściwych postaw słuchaczy oraz przeciwdziałanie naruszaniu zasad etyki funkcjonariusza SG,
- prowadzenie zgodne z przepisami i utrzymanie mienia sekcji: mundurowo-żywnościowej, techniki specjalnej, gospodarki mieszkaniowej i kwaterunkowej,
- prowadzenie na wysokim poziomie dokumentacji służbowej i szkoleniowej,
- udzielanie fachowej pomocy słuchaczom mającym problemy emocjonalne i osobiste,
- zabezpieczenie funkcjonowania Centralnego Magazynu Broni oraz zgodne z przepisami przechowywanie, wydawanie broni słuchaczom i kadrze CS SG,
- organizowanie współpracy z komórkami W-MOSG, zakładami dydaktycznymi w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu procesu dydaktycznego oraz koordynacji przedsięwzięć realizowanych w CS SG.

W ramach przedsięwzięć kulturalno-oświatowych Kadra Pododdziałów Szkolnych organizuje dla słuchaczy:

- kursy żeglarskie,
- wycieczki turystyczno-krajoznawcze (np. Malborka, Wilna, Trok, Kłajpedy, Pałangi i Kowna),
- zawody sportowe: rozgrywki w halową piłkę nożną, turniej piłki plażowej, turniej tenisa stołowego.

Kadra i słuchacze Pododdziałów Szkolnych nawiązali kontakt z wychowankami Domu Dziecka w Bartoszycach. Dzięki temu zorganizowano wielokrotnie koleżeńskie zbiórki pieniężne oraz rzeczowe a zebrane kwoty pieniężne, zabawki i ubrania przekazywano do Domu Dziecka. Dodatkowym akcentem były organizowane obchody Dnia Dziecka.

mjr SG Radosław Pejda

CS SG w Kętrzynie

SAMODZIELNA SEKCJA OCHRONY INFORMACJI NIEJAWNYCH

Informacje niejawne chronione były od najdawniejszych czasów. W okresie funkcjonowania szkolenia formacji ochrony granicy państwowej w Kętrzynie termin tajemnicy państwowej i służbowej pojawił się po raz pierwszy w dekrecie z dnia 26 października 1949 roku, o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej. W latach 1970-1982 obowiązywała definicja zawarta w Kodeksie karnym. W okresie stanu wojennego weszła w życie ustawa z dnia 14 grudnia 1982 roku, o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej. Mimo wielokrotnych nowelizacji, zawierała ona pewne ułomności. Zbyt duża kategoria osób uzyskiwała, bez zasadnej potrzeby, dostęp do dokumentów tajnych i tajnych specjalnego znaczenia. Często stosowano zasadę zawyżania klauzul dokumentom, co prowadziło do utrudnień w wykonywaniu zadań służbowych. Istotną wadą był też brak jasnych regulacji dotyczących bezpieczeństwa teleinformatycznego. Włączenie naszego kraju w struktury NATO spowodowało potrzebę dostosowania naszych przepisów dotyczących ochrony tajemnicy państwowej i służbowej do wymogów obowiązujących w strukturach atlantyckich. Tak doszło do powstania ustawy z dnia 22 stycznia 1999 roku, o ochronie informacji niejawnych. Z wprowadzeniem tej ustawy wiązało się utworzenie komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za ochronę tych informacji. Przed wejściem w życie ww. ustawy ochroną informacji niejawnych zajmował się w naszym ośrodku szkolenia funkcjonariusz będący na stanowisku inspektora ds. tajemnicy państwowej i służbowej.

Samodzielna Sekcja Ochrony Informacji Niejawnych (SSOIN) została powołana 1 grudnia 1999 roku zarządzeniem nr 0-56/1999 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 listopada 1999 roku. Na początkowy stan etatowy, od dnia 1 kwietnia 2000 roku, samodzielnej sekcji składały się 3 stanowiska: pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych – kierownik samodzielnej sekcji, starszy specjalista SSOIN

oraz nieobsadzone stanowisko starszego referenta SSOIN – pracownika cywilnego.



Od lewej: Barbara Kupis, chor. SG Hanna Licbarska, mjr SG Radosław Pejda, mjr SG Mirosława Żurawa, Teresa Markowska, Danuta Reut

Początkowo do zadań SSOIN należało:

- 1) zapewnienie ochrony informacji niejawnych, w tym ich ochrony fizycznej;
- 2) prowadzenie postępowań sprawdzających;
- 3) zapewnienie ochrony systemów i sieci teleinformatycznych, w których są wytwarzane, przetwarzane, przechowywane lub przekazywane informacje niejawne;
- 4) kontrola ochrony informacji niejawnych oraz przestrzegania przepisów o ochronie tych informacji;
- 5) okresowa kontrola ewidencji, materiałów i obiegu dokumentów;
- 6) opracowanie planu ochrony informacji niejawnych w CS SG i nadzorowanie jego realizacji;

- 7) szkolenie pracowników w zakresie ochrony informacji niejawnych na zasadach określonych w ustawie o ochronie informacji niejawnych.

W oparciu o zarządzenie 0-16 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 08.06.2001 roku w skład SSOIN weszła nowa komórka organizacyjna – kancelaria tajna. W dniach 09-11 listopada 2001 roku dokonano podziału kancelarii ogólnej Wydziału Prezydialnego na kancelarię jawną Wydziału Prezydialnego i kancelarię tajną, która została włączona w skład SSOIN. Kancelaria tajna rozpoczęła działalność jednoosobowo od 12.11.2001 roku.

Jednym z nowych obszarów działalności państwa, jaką uregulowała ustawa o ochronie informacji niejawnych z 1999 roku były sprawy dotyczące zapewnienia ochrony systemów i sieci teleinformatycznych, w których są wytwarzane, przetwarzane, przechowywane lub przekazywane informacje niejawne. Już w grudniu 2002 roku CS SG uzyskało 4 certyfikaty na sprzętową strefę ochrony elektromagnetycznej, a z dniem 01.01.2003 roku utworzono odrębne stanowisko inspektora bezpieczeństwa teleinformatycznego.

Do końca lipca 2003 r. CS SG korzystało z zasobów systemów i sieci teleinformatycznych administrowanych przez Warmińsko-Mazurski Oddział Straży Granicznej. Pierwsza dokumentacja bezpieczeństwa teleinformatycznego, która została opracowana w CS SG, została zatwierdzona przez Dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa Teleinformatycznego Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w tym samym okresie.

Ważnym działem działalności pionu ochrony CS SG było i jest nadal przeprowadzanie postępowań sprawdzających w celu ustalenia, czy osoby przyjmowane na stanowiska związane z dostępem do informacji niejawnych dają rękojmię zachowania tajemnicy. Na początku swojej działalności w SSOIN przeprowadzono postępowania sprawdzające dotyczące nie tylko funkcjonariuszy i pracowników Centrum, ale także słuchaczy odbywających szkolenie oficerskie w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie.

Z czasem do obszaru funkcjonowania SSOIN doszły nowe zadania tj. ochrona danych osobowych i analiza oświadczeń majątkowych.

Nie małym działem funkcjonowania SSOIN jest również szkolenie, które swoim zakresem obejmuje nie tylko funkcjonariuszy i pracowników CS SG, ale przede wszystkim słuchaczy, z którymi prowadzi się rocznie około kilkudziesięciu godzin dydaktycznych.

Pomimo krótkiego okresu funkcjonowania SSOIN na stałe wpisała się w działalność CS SG i mimo podejmowania coraz to nowszych wyzwań stara się realizować zadania mając zawsze na uwadze piękne tradycje Centrum.

mjr SG Marek Ludwiczak

CS SG w Kętrzynie

WYDZIAŁ ZABEZPIECZENIA SZKOLENIA

Wydział Zabezpieczenia Szkolenia istnieje od 1.03.2004 roku, a powstał na bazie wcześniejszej Samodzielnej Sekcji Wydawnictw oraz Biblioteki.

WZS to komórka organizacyjna, której podstawowym zadaniem jest zapewnienie funkcjonowania bazy dydaktycznej, gabinetowej oraz terenowej, dbanie o wyposażenie budynków i sal wykładowych w niezbędny sprzęt oraz przygotowanie zaplecza do realizacji procesu dydaktycznego na wszystkich poziomach kształcenia, a także pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych wspomagających funkcjonowanie CS SG.



mjr SG Marek Ludwiczak



*Od lewej: ppor. SG Paweł Korowaj, Eleonora Safranow,
mjr SG Marek Ludwiczak, ppor. SG Edyta Budzińska*

Obecnie w skład Wydziału wchodzi:

- ***Sekcja Obsługi kształcenia,***
- ***Sekcja ds. Funduszy Pomocowych,***
- ***Biblioteka.***

Podstawowym zadaniem ***Sekcji Obsługi Kształcenia*** jest zabezpieczenie działalności zakładów dydaktycznych i komórek organizacyjnych Centrum Szkolenia SG w niezbędne materiały do szkolenia.

Na potrzeby zakładów dydaktycznych realizowane są między innymi np. druki operacyjno-śledcze, protokoły przesłuchania, wnioski o ukaranie, materiały do nauczania języków obcych, testy kompetencyjne i egzaminacyjne, powielane są ustawy związane z funkcjonowaniem SG, decyzje administracyjne wynikające z ustawy o cudzoziemcach, wytyczne, zarządzenia czy rozporządzenia MSWiA i inne.

Mariusz Wagner



Zabezpieczanie funkcjonowania działalności komórek organizacyjnych Centrum to także przygotowywanie pakietów dydaktycznych, foliogramów, materiałów na szkolenia i warsztaty dydaktyczne.

Na potrzeby CS SG przygotowywane są świadectwa, certyfikaty, dyplomy, indeksy, dzienniki praktyk, dzienniki wykonawcy, rozkłady zajęć, plany zamierzeń i programy nauczania, a także teczki i dokumenty okolicznościowe, pisma firmowe, druki kadrowe, ankiety bezpieczeństwa i wiele innych, których nie sposób wymienić.

Ważnym zadaniem Sekcji jest komputerowe opracowywanie, dokonywanie korekty i redakcji wydawniczej oraz wydawanie publikacji, skryptów i opracowań ujętych w planie wydawniczym CS SG, druk materiałów pokonferencyjnych. Istotne miejsce w działalności poligraficznej Sekcji od wielu lat zajmuje przygotowywanie do druku i wydawanie biuletynu „Problemy ochrony granic”.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż zgodnie z Decyzją Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 12 lipca 2001 roku Sekcja otrzymała zadanie przygotowywania i druku Dziennika Urzędowego Komendy Głównej Straży Granicznej. Zadanie to traktujemy jako wyróżnienie CS SG, a tym samym i pracowników Sekcji.



Henryka Romaniak

Działalność poligraficzna Sekcji Obsługi Kształcenia to nie tylko działalność na rzecz Centrum. Obejmuje ona również zabezpieczenie komórek organizacyjnych Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej w niezbędne do funkcjonowania materiały np. urządzenia ewidencyjne, dzienniki korespondencyjne, dokumentacja zamówień publicznych i budowlana, ustawy i zarządzenia, rozporządzenia i wytyczne, instrukcje, ankiety bezpieczeństwa i kwestionariusze osobowe, decyzje, teczki archiwalne druki różne, prowadzenie usług ksero dla słuchaczy.



*Od lewej:
Małgorzata Szydłowska,
Kamila Masło*

Romuald Pawlun



Sekcja realizuje w miarę potrzeb zamówienia z materiałów powierzonych, które składają oddziały Straży Granicznej np. druki czy formularze.



chor. sztab. SG Feliks Puczel

*Od lewej:
chor. sztab. SG Feliks Puczel,
Małgorzata Szydłowska,
Kamila Masło,
Romuald Pawlun*



Sekcja ds. Funduszy Pomocowych ma za zadanie pozyskiwanie środków z zewnątrz na wsparcie realizacji działalności Centrum. Ta komórka organizacyjna istnieje w Wydziale od roku 2009. Do jej głównych zadań należy:

- planowanie dostępnych środków finansowych i rzeczowych,
- analiza potrzeb Centrum w zakresie doskonalenia bazy dydaktycznej,
- analiza dostępnych programów UE współfinansujących planowane inwestycje w odniesieniu do profilu działań CS SG,
- inicjowanie i organizowanie spotkań z instytucjami pośredniczącymi przy pozyskiwaniu środków zewnętrznych,
- sporządzanie studiów wykonalności,
- przygotowywanie doboru wymaganych cech uzyskania dotacji.

Biblioteka składa się z czterech działów:

- Dział Zbiorów Fachowych, który gromadzi wydawnictwa SG, instrukcje wojskowe, wydawnictwa własne,
- Dział Zbiorów Ogólnych gromadzący księgozbiór zgodnie z Uniwersalną Klasyfikacją Dziesiętną (UKD),
- Dział Wydawnictw Służby Topograficznej, który gromadzi mapy topograficzne,
- Czytelnia.



*Od lewej: Jagoda Jackiewicz, Anna Bieniek, Halina Świtaj,
Joanna Banasiak, Teresa Wojtowicz*

Głównym celem biblioteki jest wypożyczanie zasobów bibliotecznych funkcjonariuszom na wszystkich poziomach szkolenia, kursach specjalistycznych oraz pracownikom cywilnym i funkcjonariuszom zatrudnionym w Centrum Szkolenia oraz w Warmińsko-Mazurskim Oddziale SG. Rokrocznie zasoby są uzupełniane o kolejne woluminy. Liczba osób korzystających ze zbiorów ciągle wzrasta.

Do podstawowych zadań biblioteki należy:

1. Gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych.
2. Udostępnianie zbiorów na miejscu, wypożyczanie na zewnątrz, prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych.
3. Prowadzenie działalności informacyjnej oraz popularyzacji książek i czytelnictwa.
4. Opracowywanie i prowadzenie form pracy z czytelnikiem służących popularyzowaniu sztuki, nauki oraz upowszechnianiu dorobku kulturalnego.
5. Współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami i organizacjami w zakresie rozwijania czytelnictwa i zaspokajania potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczności lokalnej.
6. Pracownicy Biblioteki odnotowują wszystkie zgromadzone w bibliotece książki, podręczniki, broszury, materiały dydaktyczne, wydawnictwa ciągłe, serie wydawnicze, wydawnictwa w językach obcych, zbiory specjalne, wszystkie zgromadzone w bibliotece wydawnictwa zwarte, wydawnictwa ciągłe.

Ważnym ogniwem w funkcjonowaniu WZS, a docelowo całego ośrodka są pracownicy Wydziału, którzy zajmują się utrzymywaniem porządków na rejonach zewnętrznych oraz w obiektach użytkowanych przez CS SG. Dodatkowo funkcjonariusze i pracownicy WZS zabezpieczają i obsługują sprzęt nagłaśniający na wszelkiego rodzaju uroczystościach organizowanych w CS SG oraz W-MOSG.

Centrum Szkolenia Straży Granicznej dysponuje bazą dydaktyczną gabinetową oraz terenową. Ilość oraz wyposażenie stanowi dobre zaplecze do realizacji procesu dydaktycznego na wszystkich poziomach kształcenia.

Do zadań Wydziału poza wymienionym powyżej należą także działania dotyczące współpracy z W-MOSG w zakresie dystrybucji środków

finansowych wydzielonych dla Centrum oraz wszelkich remontów i modernizacji. Nadal kontynuowane są prace termomodernizacyjne, wymiana okien, wymiana i podłączanie instalacji grzewczej, remonty kancelarii i sal wykładowych, czy naprawa elewacji zewnętrznej, cyklinowanie podłóg, remont łazienek, toalet i szatni itp.

Praca Wydziału Zabezpieczenia Szkolenia ściśle wiąże się z działalnością wszystkich komórek organizacyjnych Centrum Szkolenia SG, a także komórek logistycznych W-MOSG.

ppor. SG Jacek Dzwonek
ks. kmdr por. SG Ryszard Preuss

CS SG w Kętrzynie

POSŁUGA DUSZPASTERSKA W CENTRUM SZKOLENIA STRAŻY GRANICZNEJ

Opieka duszpasterska kapelanów nad funkcjonariuszami i pracownikami Straży Granicznej związana jest z przywróceniem po 45 latach struktur Ordynariatu Polowego w Polsce. Pierwszym kapelanem Centrum Szkolenia straży Granicznej był ks. kpt. Kazimierz Tuszyński, który na mocy Dekretu Jego Ekscelencji Biskupa Polowego gen. bryg. Sławoja Leszka Głódzia z dnia 30 czerwca 1993 roku rozpoczął organizowanie Rzymsko-Katolickiego Duszpasterstwa Straży Granicznej w Kętrzynie. Ważnym wydarzeniem było erygowanie 20 września 1993 roku parafii personalnej Straży Granicznej. Dnia 12 maja 1994 została poświęcona i oddana dla potrzeb kultu Kaplica pod wezwaniem św. Mateusza Ewangelisty patrona Straży Granicznej. W związku powstaniem Dekanatu Straży Granicznej kapelan Straży Granicznej w Kętrzynie ks. mjr dr Kazimierz Tuszyński został pierwszym Dziekanem Straży Granicznej. Kolejno posługę kapelanów pełnili:

- ks. kpt. SG Zbigniew Kępa 1996-2005,
- ks. ppor. SG Wiesław Kondraciuk 2005-2007,
- ks. kmdr. por SG Ryszard Preuss 2007-2009,
- ks. ppor. SG Jacek Dzwonek 2009.

Zadania kapelanów Straży Granicznej wynikają bezpośrednio z misji posługi kapłańskiej, która w środowisku ludzi munduru nabiera szczególnego wymiaru. Kapłaństwo bowiem, to nade wszystko pośrednictwo między Bogiem a ludźmi. W dobie przemian ustrojowo-społecznych kapelani Straży Granicznej realizowali swoją posługę przez stworzenie realnych możliwości uczestnictwa w liturgii i modlitwie dla funkcjonariuszy i pracowników Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie. Stawali i stają się także nauczycielami postaw, które głęboko zakorzenione w Ewangelii nadają służbie funkcjonariuszy Straży Granicznej nowy wymiar.

Kapelan jest wychowawcą, a jego posługa przyczynia się do łagodzenia obyczajów wprowadzenia ducha braterstwa, zaufania, wzajemnego zrozumienia, poszanowania, tolerancji, odpowiedzialności, patriotyzmu, tradycji i kultury narodowej. Nade wszystko kapelan spełnia swoją kapłańską posługę religijną wobec tych wszystkich, do których został posłany przez odprawianie Mszy św. i nabożeństw, głoszenie Słowa Bożego, udzielanie sakramentów św., organizowanie pielgrzymek do różnych sanktuariów, prowadzenia wykładów z etyki, których podstawą jest wiara katolicka, zapoznanie z papieskimi dokumentami, orędziami i przedsięwzięciami duszpasterskimi biskupa polowego WP i SG, obchody bitew oręża polskiego i formacji granicznych.

Każdy kapelan ma świadomość, że jako kapłan często dla funkcjonariuszy Straży Granicznej jest starszym bratem, do którego można przyjść i porozmawiać. Kapelan poprzez swoją posługę duszpasterską służy drugiemu człowiekowi, czy to w indywidualnych rozmowach, czy podczas zajęć z etyki normatywnej, czy w zakresie sakramentalnym. Kapelan organizuje uroczystości o charakterze religijnym, patriotycznym zachęcając do wierności temu, co Polskę stanowi w tysiącletniej tradycji, jej duchowemu dziedzictwu i wierze praojców.

Do wielu ważnych wydarzeń duszpasterskich, które głęboko zapadły w sercach naszej granicznej wspólnoty należą m.in.: coroczne piesze pielgrzymki funkcjonariuszy Centrum Szkolenia Straży Granicznej, pracowników i ich rodzin na Jasną Górę do Matki Bożej Częstochowskiej Królowej Polski, Hetmanki Żołnierza Polskiego i Funkcjonariusza Straży Granicznej; nawiedzenie w 1999 roku Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej Hetmanki Żołnierza i Funkcjonariusza Straży Granicznej połączone z misjami św.; nadanie w 2007 roku Centrum Szkolenia Straży Granicznej imienia Żołnierza Korpusu Ochrony Pogranicza i poświęcenie z tej okazji okolicznościowego pomnika – głazu z tablicą; nawiedzenie w 2007 roku Obrazu Jezusa Miłosiernego i Relikwii św. Faustyny Kowalskiej połączone z misjami św.; poświęcenie w 2008 roku nowego sztandaru Centrum Szkolenia Straży Granicznej im. Żołnierzy KOP-u, którego dokonał biskup polowy WP i SG gen. dyw. prof. dr hab. Tadeusz Płoski; poświęcenie 16 maja 2009 roku w Kaplicy św. Mateusza, przez biskupa polowego WP i SG gen. dyw. prof. dra hab. Tadeusza Płoskiego Tablicy ku czci Błogosławionych Kapelanów Westerplatte: ks. kmadra

ppor. Władysława Miegonia i ks. Mariana Góreckiego, męczenników za wiarę i Ojczyznę z okresu II wojny światowej. W tym roku przypada 10 rocznica ich beatyfikacji, której dokonał w Warszawie Sługa Boży Jan Paweł II. Są oni dla nas funkcjonariuszy Straży Granicznej, dla współczesnego i przyszłych pokoleń Polaków przykładem miłości Boga i Ojczyzny.

W swoim przesłaniu do kapelanów wojskowych 24.03.2003 roku Ojciec Święty Jan Paweł II przypomniał: „...Wy, katolicy kapelani wojskowi, pełniący swą specyficzną posługę religijną, powinniście również pamiętać o konieczności wnoszenia wkładu w odpowiednie wychowanie personelu wojskowego, krzewiąc wartości, z których wyrasta prawo humanitarne i które czyni zeń nie tylko kodeks prawny, lecz przede wszystkim kodeks etyczny”. Słowa te aktualne są i dziś także w posłudze kapelana Straży Granicznej wobec funkcjonariuszy CS SG, którzy pełnią szeroko pojętą służbę dla ochrony granicy Rzeczypospolitej Polskiej, dla dobra Ojczyzny w strukturach Straży Granicznej.

Szczególne zadania, jakie związane są z posługą kapelanów Centrum Szkolenia Straży Granicznej, wynikają z edukacyjnego i szkoleniowego aspektu funkcjonowania szkoły. To tutaj nie tylko zdobywane są nowe umiejętności i kwalifikacje, ale również kształtuje się wizerunek przyszłego funkcjonariusza Straży Granicznej.

Kapelani Straży Granicznej zdają sobie sprawę z tego, że dominująca obecnie kultura proponuje młodzieży wyjątkowo nieadekwatny dla potrzeb służby pokarm w wymiarze duchowym. Jest to tak zwana niska kultura, która często zachowanie człowieka sprowadza jedynie do poziomu instynktów, popędów i biochemii. Nie eksponuje się faktu, że człowiek jest osobą, czyli kimś, kto potrafi myśleć, kochać i podejmować odpowiedzialne decyzje w służbie drugiemu człowiekowi. Tego typu bodźce nie służą formowaniu bogatszego człowieczeństwa i właściwych dla służby w Straży Granicznej cech przyszłego funkcjonariusza. Przeciwnie, powodują, że coraz więcej ludzi zwłaszcza młodych rezygnuje z ideałów godnych człowieka i że wielu młodych redukuje sens swego istnienia do szukania chwilowej przyjemności, czy do odreagowania niepokoju. Dlatego przed kapelami Centrum Szkolenia Straży Granicznej stoją bardzo ważne zadania przejawiające się szczególną troską o to, aby

funkcjonariusze pełnili swoją służbę w duchu się miłości i prawdy, dobra i piękna, szlachetności i świętości.

Oprócz Duszpasterstwa Rzymsko-Katolickiego istnieją także duszpasterstwa wyznań:

- Prawosławnego – kapelanem jest ks. st. chor. sztab. SG Bazyli Taranta,
- Ewangelickiego – kapelanem jest ks. ppor. SG Marcin Pysz,
- Greckokatolickiego – kapelanem jest ks. mł. chor. SG Dariusz Gliniewicz.